

AMATEURTUINDERSVERENIGING
LEVENSLUST

de Vereniging "Levenslust"
23 Juli
is opgericht ~~15 maart~~ 1919

Zaterdagmiddag

in "De Nieuwe Prins"

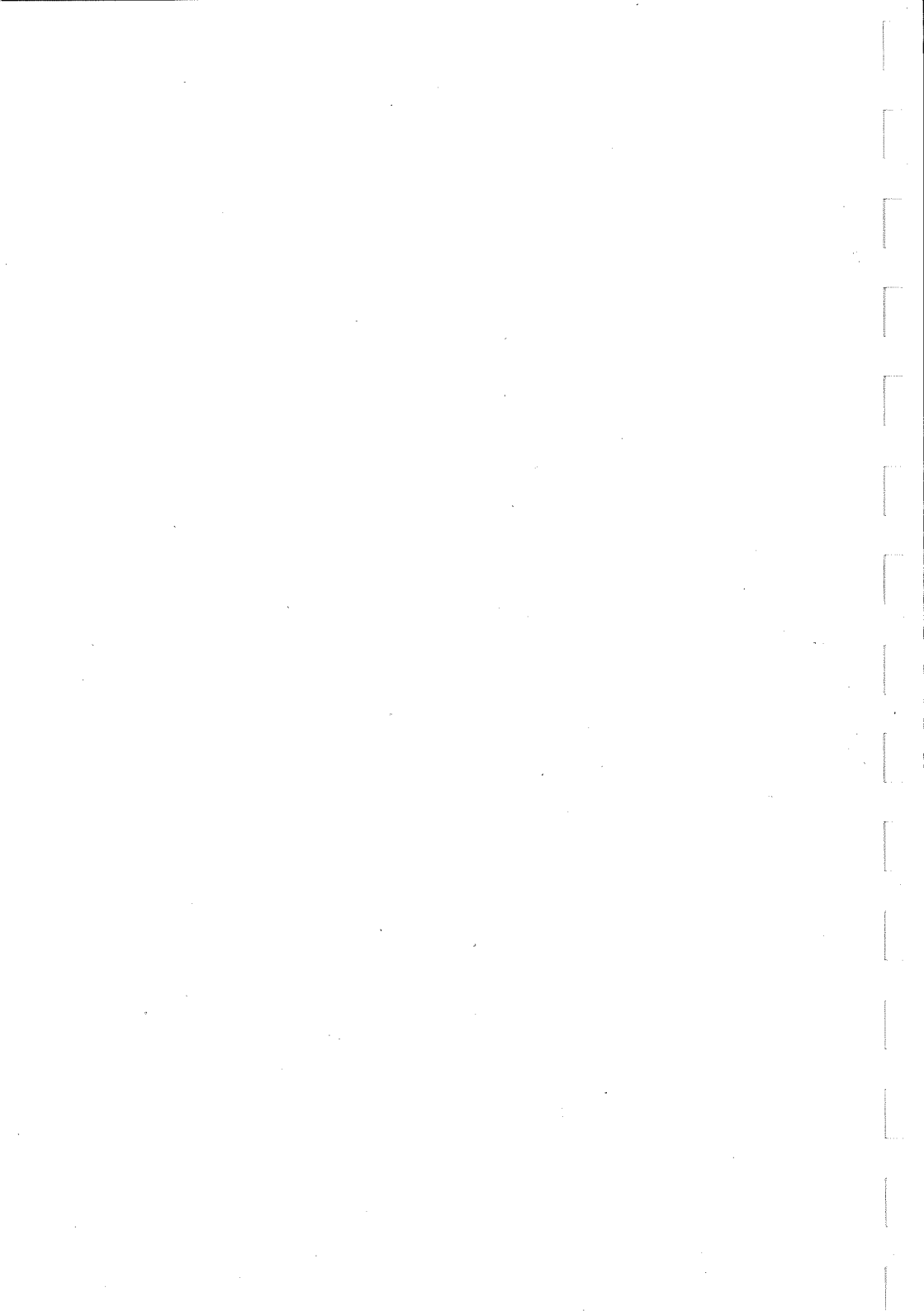
al oos teinde

te

Delft

met 33 leden.

1919 75 JAAR 1994

AMATEURTUINDERSVERENIGING LEVENSLUST

de Vereniging "Levenslust"
23 Juli
is opgericht ~~15 maart~~ 1919

tevens middag

in "De Nieuwe Prins"

an 't Oostende

te

Delft.

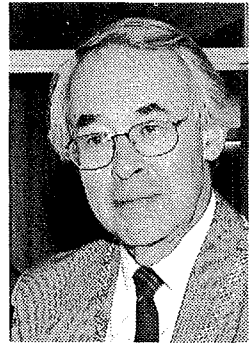
met 33 leden.

1919 75 JAAR 1994

Tekst en lay-out: Koos van Velzen
Fotografie: Cor Warnaar
Illustraties: Nico de Graaf
Technische uitvoering: Jan Haakman

Opgedragen aan alle volkstuinders die als bestuurder of werker met grote volharding hebben geijverd om Levenslust tot een vereniging te maken die aan vele mensen de mogelijkheid biedt om te genieten van een stukje natuur wat zij zelf naar eigen inzicht hebben kunnen creëren.

**BIJ HET
75 - JARIG JUBILEUM
VAN LEVENSLUST**

Voorwoord

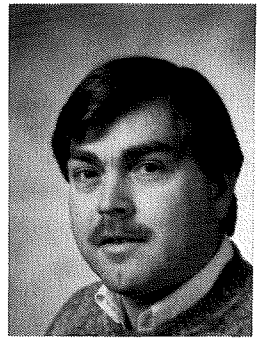
75 jaar volkstuinvereniging Levenslust, voorwaar een gedenkwaardig jubileum. Ik wens bestuur en leden er van harte mee geluk. Maar het meeste geluk hebben wij, als stedelijke gemeenschap. In de loop der jaren hebben wij ervaren hoe belangrijk de aanwezigheid van goede volkstuinen is voor het leefklimaat van Delft; de begintijd voor de voedselvoorziening; later voor de rust en ruimte voor mensen, die in onze versteende omgeving niet meer over een tuin konden beschikken.

En er bestaan geen goede volkstuinen zonder een goede volkstuinvereniging. De kwaliteit moet worden gehandhaafd; kapers op de kust moeten met kracht worden bestreden. Want een volkstuin betekent --schaarse-- ruimte en ruimte is nodig om op te bouwen. Ik hoef u de voornaamste kaper niet te noemen. Dat is de gemeente, waarvan ik de vertegenwoordiger ben. Dat u mij hebt gevraagd om een voorwoord te schrijven in uw herinneringsboek, waardeer ik daarom zeer.

Ik betuig hier graag mijn grote respect voor uw strijdbare bestuur, dat steeds pal gestaan heeft voor de belangen van de volkstuinhouders, maar daarnaast oog heeft voor de eveneens dringende belangen, waarvoor de gemeente de grond nodig meende te hebben en mee heeft willen denken over vervangende oplossingen; onder één conditie: er moeten goede volkstuinen beschikbaar blijven. Wij hebben elkaar uiteindelijk kunnen vinden. Laten we daar de komende 75 jaar mee doorgaan. Opdat Levenslust voort kan gaan vele Delftenaren Levenslust te geven, en daarmee helpt onze stad leefbaar te houden.

Levenslust, veel succes!

De burgemeester van Delft,
H.V. van Walsum.

Beste tuin vrienden en -vriendinnen,

Van harte gefeliciteerd met het 75-jarig bestaan van jullie vereniging. Ieder jubileum is feestelijk, maar als een amateur-tuinvereniging 75 jaar wordt, betreft het een van de "grijze eminenties" in Nederland, en dan is een extra gelukwens te meer op zijn plaats.

U zult in deze uitgave lezen dat in de 75 jaar van haar bestaan de vereniging veel heeft meegemaakt. Ze is, zoals zo veel verenigingen in die tijd, ontstaan vanuit de achtergrond om door de verbouw van groenten in het eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Hoewel volkstuinieren heden ten dage een recreatieve bezigheid is geworden, zijn bij Levenslust nog de wortels van het volkstuinieren zichtbaar. Ik doel op de oudere garde onder u, sommigen lopen al tegen de negentig en zijn reeds 50 jaar lid. Zij beoefenen nog in hart en nieren het oorspronkelijke volkstuinieren. Siergewassen die je bij hen op de tuin aantreft, zijn dan ook die van het eerste uur, zoals Dahlia's en Chrysanthen. Maar, bij Levenslust vind je van alles wat: het is een bloeiende club, die haar naam alle eer aandoet, levenslustig en dynamisch is, getuige de instroom van een jongere generatie nieuwe leden.

De 23e juli, de dag waarop jullie officieel 75 jaar bestaan, hebben jullie niet als enige feestdag voorbehouden. Zo hebben jullie in mei reeds een open dag gehouden, waarbij iedereen uit Delft, welkom was. Voor de kinderen waren er allerlei avontuurlijke activiteiten georganiseerd. Ik vind zo'n open dag een prima initiatief. In deze tijd waarin de overheid in allerlei plannen en nota's het oog laat vallen op vermeend onrendabele recreatieve groenstroken, wordt het onbelemmerde voortbestaan van tuincomplexen op de proef gesteld. Met name geldt dat voor complexen van oudere verenigingen zoals jullie, die eens be-

gonnen zijn aan de rand van de stad maar in de loop der jaren in de stedelijke bebouwing opgenomen zijn. Zij moeten concurreren met woonwijken, kantoren en infrastructuur. Teneinde de eigen positie zo sterk mogelijk te maken is het derhalve niet onverstandig om een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak te verkrijgen. Daarom moet meer intensief dan tot nu toe in amateurtuinkringen het geval was, letterlijk en figuurlijk óver de grens van het complex heen gekeken worden.

Dat het voortbestaan van complexen op de tocht staat, heeft de vereniging in de loop van het 75-jarig bestaan aan den lijve ondervonden. Verschillende complexen zijn reeds verplaatst. De perikelen rond de meest recente verplaatsing van de Kogelgieterij liggen jullie en ons nog vers in het geheugen!

De besturen van Levenslust en van de Kogelgieterij hebben in deze kwestie alle zeilen moeten bijzetten om toch nog een goede afloop te kunnen realiseren. Door de grote saamhorigheid kon één front gevormd worden en daarmee hebben jullie een nimmer aflatende vastberadenheid aan de dag gelegd, die er toe geleid heeft dat de door de amateurtuinders ongelukkige verhuizing naar het perceel grond bij de Mozartflat niet doorging en dat de gemeente alsnog als alternatief het land nabij het buitenbad in de Kerkpolder aanbood, een locatie waarmee de vereniging akkoord kon gaan.

Het is niet makkelijk geweest. Tal van besprekingen met ambtelijke diensten en de wethouder zijn daar aan voorafgegaan, en verschillende malen is het college en de gemeenteraad benaderd. Maar, de investeringen hebben hun winst bewezen.

Tuinieren is meer dan alleen maar op de tuin werken. Het is een sociale hobby en voor menig een de ultieme vorm van tijdsbesteding. Er is heel veel aan gelegen om zonder zorgen dat voort te kunnen zetten. Het AVVN staat jullie daarin bij. Wij dienen jullie van advies, niet alleen bij vervelende onderwerpen zoals bij bedreiging van uitplaatsing van tuinen, maar zeker ook in preventieve zin. Het is zaak om alert te blijven op manoeuvres van de zijde van de gemeente; het is natuurlijk nooit uitgesloten dat zij het oog laten vallen op weer een ander complex van Levenslust! Daarom is voortzetting van de goede samenwerking tussen jullie en ons van groot belang om gunstige resultaten te behalen. Zodat over 25 jaar het eeuwfeest van de vereniging gevierd kan worden!

W. Hoentjen, directeur AVVN.

Van de Voorzitter.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek om een voorwoordje te schrijven in het gedenboek dat uitgegeven wordt bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Amateur Tuinders Vereniging Levenslust.

Het is voor mij niet eenvoudig om iets over die 75 jaar te vertellen omdat ik dit eigenlijk nog maar zo kort doe en ik van alle illustere voorgangers alleen de heer P. Been zelf gekend heb. Uit zijn tijd heb ik ook alle verslagen van vergaderingen en belangrijke besluiten. Veel van de dingen die er in vermeld staan zijn nauwelijks veranderd en het lijkt erop dat bepaalde problemen er altijd al waren. Aan de andere kant was er een grote betrokkenheid van de leden en de besturen bij de zorg voor onze complexen. Hieruit blijkt ook het belang voor de vele mensen die in de loop van deze 75 jaar bij ons een tuin gehad hebben of nog steeds hebben, en het plezier dat zij er ongetwijfeld aan beleefd hebben. Het zal duidelijk zijn dat al deze dingen vandaag de dag nog steeds veel zorg en inzet vragen.

Een extra punt van zorg wordt de toenemende druk vanuit de overheid op de grond die wij voor onze hobby nodig hebben. Grond is schaars en daardoor duur en het is dus ook niet meer zo vanzelfsprekend dat wij in alle rust door kunnen tuinieren. Met de toenemende vrije tijd zal de overheid toch ook rekening moeten houden met de burgers die dicht bij huis een mooie hobby willen uitoefenen. Dat wij dit doen op een milieu-vriendelijke manier is haast vanzelfsprekend.

Dit jubileum is een mijlpaal op een hopelijk nog lange weg en wij gaan met uw aller steun vol goede moed op weg naar het 100-jarig bestaan.

A. Vermeij.

Dit is het verhaal van een vereniging die het gepresteerd heeft om 75 jaar te bestaan. Dit is niet zo maar gebeurd.

Hoewel een volkstuinvereniging de rust en het plezier hoog in het vaandel heeft staan, is dit hoofdzakelijk van toepassing op de gewone leden. De bestuursleden hadden behalve de zorg voor hun eigen tuin ook nog de zorg voor de goede gang van zaken binnen de vereniging. Het was voor hen belangrijk dat de mensen die zij vertegenwoordigden het volle profijt van het tuinieren konden genieten. Dit is dus wonderwel gelukt, zij het met vallen en opstaan. Het is natuurlijk niet zo dat zij daar dagelijks voor hebben moeten vechten, er zijn gelukkig lange periodes geweest dat alles naar wens is gegaan. Wel zijn zij steeds alert geweest en moesten zij direct op de gebeurtenissen kunnen inspelen.

Dat is hen nu dus 75 jaar gelukt. Daarom denken wij met respect terug aan die mensen, die vaak onder moeilijke omstandigheden alles hebben gedaan om het voortbestaan van Levenslust te garanderen.

Om te weten te komen hoe dit alles tot stand is gebracht hebben we geprobeerd de geschiedenis van onze vereniging te achterhalen.

Het is eigenlijk al eeuwen geleden dat door kerken en liefdadigheidsinstellingen gronden ter beschikking werden gesteld aan de allerarmsten voor het verbouwen van gewassen. Dit was feitelijk armenzorg.

Dus sinds onheuglijke tijden moesten deze mensen hun eigen stukje grond bewerken om in de eerste levensbehoeften te kunnen voorzien. Dit was een bittere noodzaak; in die tijd was de welvaart van nu nog een ongekende illusie. Pas bij het begin van deze eeuw kwamen er initiatieven van de burgerij zelf om percelen grond te huren of te kopen.

Het is natuurlijk wel zo, dat het telen van siergewassen verspilling van grond was. Alles wat geteeld werd moest gegeten kunnen worden.

Het spreekt vanzelf dat deze voorzieningen slechts voor een klein gedeelte van de bevolking bedoeld waren. Het grootste gedeelte van de stads- en dorpsbevolking had voor de eigen behoefte aan aardappelen en groenten toch wel de groentehandelaar nodig. Later werden deze stukjes grond erg belangrijk, vooral tijdens de oorlogsjaren 1914 - 1918, toen de voedselsituatie in Nederland steeds nijpender werd.

Niet alleen tengevolge van de blokkades door de oorlogvoerende landen, waardoor de invoer stagneerde, maar ook doordat de boeren en de handelaren beste prijzen konden maken met het exporteren van groente en aardappelen naar met name Duitsland, met het gevolg dat er te weinig overbleef voor de eigen bevolking. De beste kwaliteit aardappelen ging de grens over, voor ons waren de veenpiepers goed genoeg.

Door het tekort aan alles zag de overheid zich genoodzaakt om via distributiebonnen de levensmiddelen te rantsoeneren.

Toch is deze periode beslist niet te vergelijken met de hongervinter 1944 - 1945.

Gedwongen door deze situatie was het voor veel mensen belangrijk om aan een stukje grond te komen en daarmee het voedseltekort te kunnen aanvullen.

Door de gemeente werden perceeltjes grond beschikbaar gesteld tegen een redelijke prijs. Zo waren er perceeltjes o.a. nabij de Pauwmolen, bij de begraafplaats Jaffa en aan de Haagpoort naast de toenmalige glasfabriek, in de volksmond de Hut genoemd.

Ook waren er particuliere grondeigenaren die er wel handel in zagen en stukjes grond aan de liefhebbers verhuurden. Onder de oudere leden zijn de namen "het land van Poot" en "de weduwe Jansen" niet onbekend. Deze stukken grond lagen ten oosten van de Oostsingel.

Ook elders in de stad kwamen steeds meer kaveltjes beschikbaar, zodat het aantal "volkstuinters" steeds groter werd.

Iedere tuinder moest echter zelf zorgen voor de aankoop van het zaai- en pootgoed. Dit zou collectief natuurlijk goedkoper zijn, dus kwam in 1916 een aantal mensen op het idee om de aankoop te verzorgen in verenigingsverband.

Tijdens een bijeenkomst van tuinders die er wel wat in zagen werd gezamenlijk overlegd hoe de zaak aan te pakken en kwamen zij op de gedachte om een stuk grond van de gemeente te huren

om hier een soort collectieve tuingroep van te maken. Dus werd een brief gezonden naar het college van B & W met het verzoek voor dit doel grond beschikbaar te stellen.

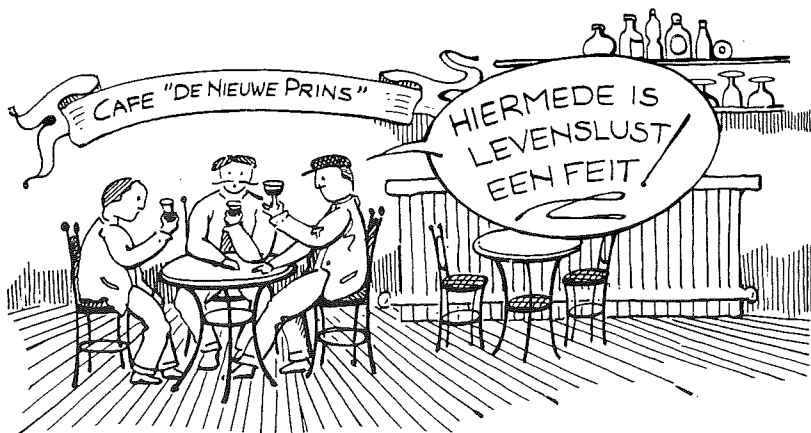
In 1917 kwam er eindelijk antwoord en werd er een stuk grond aangeboden in het verlengde van de toenmalige Kanaalstraat, thans Michiel de Ruijterweg. Besloten werd dit in te huren. Het werd verdeeld in stukken en met prikkeldraad afgezet. Hoewel er toen nog geen sprake was van een vereniging was dit toch een begin.

Toen de oorlog in 1918 voorbij was en de voedselsituatie langzamerhand begon te verbeteren, hingen veel van de gelegenheidsstuinders hun spa in de pereboom en stapten op. Maar de meeste mensen hadden de liefhebberij van het tuinieren ontdekt en gingen daarmee door, veelal natuurlijk ook wel om economische redenen. Niet alleen werd de "nutstuin" aangehouden omdat men daarvoor voordelig groente kon telen, maar ook omdat men een eigen stukje grond wilde bewerken waar ook bloemen en planten gekweekt konden worden. Dat waren de ware volkstuinders.

In 1919 was het idee voor de oprichting van een vereniging nog steeds aktueel en werd alsmaar sterker. Dit temeer omdat er in Nederland reeds een aantal tuinverenigingen opgericht waren en deze dus een voorbeeldfunctie hadden. Eindelijk was het dan zover dat enige pioniers konden overgaan tot de oprichting van

"De Vereniging van Huurders van Volkstuinen Levenslust"

Het is enigszins onduidelijk op welke datum dit is geschied omdat er twee data worden vermeld n.l. 15 maart 1919 en 23 juli 1919. Van de oprichting zijn helaas geen aantekeningen te vinden. Zeer waarschijnlijk heeft men op 15 maart besloten om een vereniging op te richten en hiervoor de nodige voorbereidingen zijn gaan treffen, waarna de definitieve oprichting op 23 juli plaats vond. Via verhalen van oudere leden en wat losse aantekeningen zijn nog enige gegevens bekend. Zeker is dat op 23 juli 1919 in café "De Nieuwe Prins", hoek Oosteinde-Zuiderstraat, de oprichting bekend gemaakt werd en was het bestaan van Levenslust een feit. Het ledental bedroeg toen 33.

Op diverse plaatsen in Delft werden door de gemeente stukjes grond in huur gegeven, o.a. enige kaveltjes aan de Oostsingel en achter de Wiggelinastraat, thans Koepoortstraat geheten. De toegang hiernaar liep via de Hugo van Rijkenlaan. Ook voorbij het oude gedeelte van het Oostblok was er een complex. De meesten van de volkstuinders waren echter de z.g. wilde tuinders, omdat zij niet bij Levenslust waren aangesloten. Wel werd hiervoor de nodige propaganda gemaakt.

Toch werden door de gemeente steeds weer stukjes grond afgeknabbeld t.b.v. de woningbouw of anderszins, soms zonder en soms met vervangende grond. Natuurlijk werd dit niet gedaan om Levenslust dwars te zitten. Menigmaal hebben de ambtenaren hun best gedaan om toch maar een stuk grond te vinden.

Dat de zaken door de oprichters serieus werden aangepakt bleek uit het feit dat in **1920** deze Vereniging van Huurders koninklijk werd goedgekeurd. Het eerste bestuur werd gevormd door de oprichters W. Spoor, voorzitter; P.J. Krijgsman, secretaris; K. Alkemade, penningmeester; L.A. Bruggeman, 2e voorzitter; D. de Waard, 2e secretaris; J. Klinkenberg, 2e penningmeester en voorts de commissarissen S. Oliemans, J. Verbrugge en C. Alberts Dam. Deze raad van commissarissen was een belangrijke schakel, zij hielden toezicht op alle zaken, de leden en het bestuur betreffende.

N° 12.
UITTREKSEL.

Wij **Wilhelmina**, bij de gratie Soeb,
Koningin der Nederlanden, Prinses van
Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Beschikkende op de verzoekschriften, ter bekoming van erkenning van de daarin genoemde, voor minder dan dertig jaren aangegane, vereenigingen door goedkeuring van hare daarbij overgelegde statuten;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 April 1855 (Staatsblad N°. 32) in het algemeen en op art. 6, tweede lid, dier wet in het bijzonder;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie van den
28 September 1920 1^e Afdeling B, N°. 135,

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

de overgelegde Statuten der navolgende vereenigingen goed te keuren en deze vereenigingen mitsdien te erkennen; te weten:

1^e. de vereeniging: »Vereeniging van huurders van volkstuinen
»Levenslust», gevestigd te DELFT;

2^e. 13.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

het 20^e, den 1 October 1920.
(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) *Roemsherk*

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal bij het Departement van Justitie,
(get.)

H. van R.
Voor eensluidend uittreksel,
De Secretaris-Generaal voornoemd.

Eerste koninklijke goedkeuring in 1920.

1000 1000

Het bestuur was zich zeer bewust van hun verantwoordelijkheden, dus werden alle voorkomende werkzaamheden door hen zelf uitgevoerd, zoals het teeltrijp maken van de te verhuren grond enz. En met een niet aflatende ijver hebben zij zich ingezet voor het verwerven van steeds meer grond en leden.

Omdat in Nederland al meerdere volkstuinverenigingen waren opgericht, werd de mogelijkheid onder ogen gezien om ook lid te worden van de Bond van Volkstuinverenigingen. Hoewel het nut van aansluiting terdege werd ingezien, waren de financiële verplichtingen echter nog een te groot struikelblok.

In 1921 werd de contributie vastgesteld op *f* 0,50 per 3 maanden. Dit bedrag kon worden voldaan ten huize van de penningmeester. Bij te laat betalen werd er *f* 0,10 inningskosten berekend.

Het beheer van de financiën was een belangrijke aangelegenheid en van alle inkomsten en uitgaven werd nauwkeurig boek gehouden, zoals blijkt uit een willekeurige bladzijde van een kasboek:

1 doosje pennen	<i>f</i>	0,25
zaalhuur	<i>f</i>	3,—
arbeidsloon wegens reparatie	<i>f</i>	1,50
huur handwagen	<i>f</i>	0,10
landhuur Wippolder (met zegel)	<i>f</i>	1.021,—
landhuur Haagpoort	<i>f</i>	1.385,05
2 notitieboekjes	<i>f</i>	0,36
ontvangen rente	<i>f</i>	7,18

Dat waren voor die jaren al behoorlijke bedragen.

Ook in die tijd werd er op de tuinen nogal eens wat gestolen. Hoewel het toezicht wel goed was maar de politie niet altijd aanwezig kon zijn, is er bij de bevoegde autoriteiten een verzoek ingediend om één van de bestuursleden ter bewaking aan te stellen als onbezoldigd gemeenteveldwachter. Hiervoor moest de man getest worden en hoewel er zowel practisch als theoretisch goede resultaten waren is het verzoek helaas toch afgewezen. Om te komen tot een goed aankoopbeleid werden voorzichtig pogingen aangewend om een officiële afdeling inkoop te formeren. Met de aankoop van poot aardappelen en

kunstmest is reeds een begin gemaakt met een veelbelovend resultaat.

Na veel gepraat en geschrijf is in **1922** eindelijk een contract met de gemeente afgesloten betreffende de huur van "een perceel bouwland in den Klein Vrijenbanschen Polder, gelegen aan de Oostsingel en een perceel bouwland gelegen in den Wippolder, het noordelijk gedeelte van Jaffa".

Uit een onverwoestbaar artikel 5 van alle contracten blijkt steeds weer van welke signatuur het gemeentebestuur is. Het beruchte artikel luidde: "In de tuintjes mag des Zondags geen arbeid worden verricht". Wee je gebeente als je het toch doet.

In **1923** bestaat er enige bezorgdheid onder de bestuursleden omdat aan de Haagport "de verhuuring zoo slecht loopt". Een aantal tuinen is nog niet verhuurd, zodat er moeilijkheden kunnen ontstaan met het bedrag der pacht en de inhoud van de kas der vereniging. Als oorzaak is te noemen de steeds toenemende werkeloosheid, waardoor elke cent door de mensen moest worden omgedraaid. Het bestuur verzuchtte: "al brengen ze maar een geeltje op, anders blijven wij met de gebakken peren zitten". De zorgen waren voor die mensen wel groot, want zij klaagden ook over de wel zeer minzame behandeling door B & W, die voor de financiële moeilijkheden geen enkel begrip toonde.

Om in **1924** de vereniging van huurders een andere bestuursvorm te geven acht men het noodzakelijk de huidige structuur om te zetten in een coöperatieve constructie. Deze wijziging werd notarieel vastgelegd. De nieuwe naam luidt nu: Coöperatieve Volkstuinvereniging "Levenslust".

Ieder lid is nu verplicht om een aandeel te kopen. De kosten hiervan bedragen *f* 10,— in termijnen te voldoen. Het aantal leden bedraagt nu 111, zodat de financiële draagkracht verbeterd is. Wel bedraagt de pachtprijs *f* 300,— per ha. per jaar en de huurprijs van een tuin is vastgesteld op *f* 7,25 per jaar. Zoals gebruikelijk wordt ook voor deze nieuwe structuur een koninklijke goedkeuring aangevraagd.

Burgemeester en Wethouders van Delft, handelende ter uitvoering van het Raadsbesluit van 29 December 1921, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland 17 Januari 1922 nr. 44;

Contractanten ter eenre; en
de Vereeniging van huurders van volkstuintjes „Levenslust“, gevestigd te Delft,

Contractante ter andere,

Verklaren te zyn overeengekomen als volgt:

Contractanten ter eenre verklaren by deze aan Contractante ter andere te hebben verhuurd en contractante ter andere verklaart by deze van contractanten ter eenre te hebben gehuurd, met bestemming tot z.g. volkstuintjes:

1. eenige perceelen bouwland, gelegen in den Klein Vryentanschen polder, kadastraal bekend gemeente Delft, Sectie A nrs. 91, 92 en 1254, groot 3,95,70 H.A. zulke gedurende de jaren 1922 en 1923;
2. eenige perceelen bouwland, gelegen in den Wippolder, kadastraal bekend gemeente Delft, Sectie A nrs. 6801 (ged.) en 798 (ged.) groot ongeveer 3,40,30 H.A., zulke gedurende het jaar 1922, en wel berekend naar een huurprijs van f350 per H.A. en per jaar of in totaal voor het jaar 1922 f2576 en voor 1923 f1384,95 en voorts onder de volgende bepalingen:

Artikel 1.

De huur en verhuur geschiedt by den hoop, zonder maat, voetstoot zonder nadere opgave of aanwyzing der grootte van het land, blyvend alle boven- of ondermaat ten bate of schade van de huurster.

Artikel 2.

De betaling van den huurprijs voor 1922 dient te geschieden onmiddellyk na onderteekening van dit contract, ten kantore van den Gemeente Ontvanger, zonder eenige korting, aftrek of schuldvergelijking.

Pachtvereenkomst met de gemeente in 1922.

Let op art. 5.

W. de Zonder 10/1 22.

Hf

De huurprijs voor 1923 moet worden voldaan op 2 Januari van dat jaar.

Artikel 3.

De huurster zal het land behoorlijk moeten schoonhouden en zy moet alles schouwbaar volgens de keuren, maken en onderhouden, zullende alle boeten en bekeuringen voor rekening van de huurster komen en op haar worden verhaald.

De grond- en waterschapslasten zyn voor rekening van de verhuurster.

Artikel 4.

De gemeente behoudt zich te allen tyde het recht voor, de terreinen uit de huur te nemen. In zoodanig geval zal de reeds betaalde huur worden gerestituëerd, alsmede de kosten van eventuele bemesting en ingelegd zaad, voor zoover de opgaven hieromtrent ten genoegen van Burgemeester en Wethouders met bewyzen kunnen worden gestaafd.

Artikel 5.

In de tuintjes mag des Zondags geen arbeid worden verricht.)

Artikel 6.

De huurster wordt geacht evenals Burgemeester en Wethouders ter zake van deze overeenkomst ^{aan te tekenen} ten Raadhuis der gemeente Delft.

Artikel 7.

De kosten dezer verhuring komen voor rekening van de huurster.

DELFT, 28 Februari 1922.

Burgemeester en Wethouders
van Delft,

De Secretaris,

De Huurster,
Vereeniging van huurders van
volkstuitjes „Levenslust”
, Voorzitter.

, Secretaris.

Het verenigingsleven begint aardig op te bloeien. Er is een commissie benoemd die regelmatig "leerzame avonden" organiseert over bloemen, groente, fruitbomen enz. Deze commissie is eigenlijk een voorloper van onze huidige commissie O & O. Het houden van alle soorten van tentoonstellingen wordt ook uiterst belangrijk geacht, mede om de naamsbekendheid en de doelstellingen van Levenslust verder uit te dragen.

Er bestaan nogal eens verschillende meningen onder de bestuursleden over de wijze van het organiseren van een tentoonstelling, wat soms wel enige wrijving geeft en er dan met portefeuilles wordt gezwaaid. Gelukkig loopt het allemaal steeds goed af.

Aan de viering van het 5-jarig bestaan is geen aandacht besteed.

Van de gemeente wordt in 1925 bericht ontvangen dat per 1-1-1926 van het complex Wippolder 600 m² grond wordt afgenomen. Hiertegen wordt natuurlijk heftig geprotesteerd, maar het blijft vechten tegen de bierkaai.

Door het steeds weer afstaan van grond ontstaan er plannen om grond in eigendom te krijgen. Dit zou het inbeslagnemen een stuk moeilijker maken. Maar de grondprijs is zo hoog, dat het niet door te berekenen is in de tuinhuur, die voor de tuinder onbetaalbaar zou worden.

Toch wordt er nog moeite gedaan om via een lening bij de bank grond aan te kopen, maar dit wordt door de notaris sterk afgeraden vanwege de hoge rentelasten.

Omdat er door Levenslust aandelen zijn uitgegeven wordt door het Registratiekantoor, waar de Coöperatie moest worden ingeschreven, medegedeeld dat voor elk uitgegeven aandeel 2½ cent recht moet worden behaald. En het is voor de penningmeester toch al zo'n moeilijke tijd, wat blijkt uit enige uitgaven zoals voor:

inkt en spijkers	f 0,40
zaalhuur geb. Chr. Belangen	f 1,25
potlood en eenige quitanties	f 0,80

en ga zo maar door.

Ondanks al deze omstandigheden gaat het organiseren van tentoonstellingen gewoon door. De laatst gehouden tentoonstelling is een geweldig succes geworden. De publieke belang-

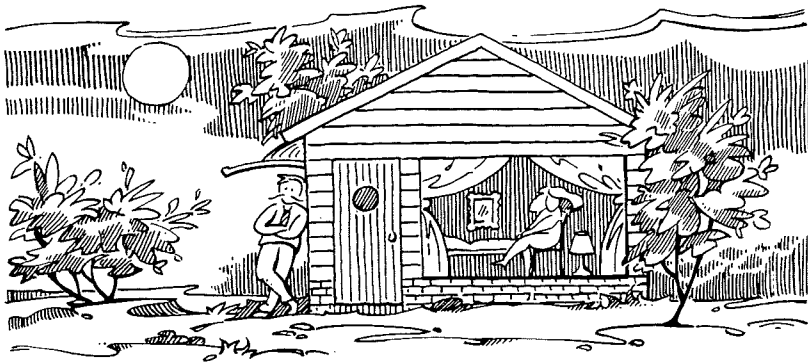

Zelfs een diploma voor een 3e prijs was een trots bezit.

stelling was erg groot, wat de organisatoren een aardige vol-
doening heeft gegeven.

Omdat er een groot aantal koolsoorten was ingezonden, werd
besloten om dit te schenken aan de Vereeniging Kindervoeding,
een instelling die voedsel verstrekte aan kinderen uit arme
gezinnen.

Dat Levenslust de handhaving van de goede zeden ook strikt in
het oog hield blijkt uit het feit dat een lid werd geroyeerd, omdat
deze zijn tuinhuis beschikbaar had gesteld voor het plegen van
overspel, "hetgeen geen goede reclame is voor de vereeniging".
Tja.....

Om het betreden der tuinen door vreemden tegen te gaan werd
aan de leden een z.g. wandelkaart op naam ter hand gesteld. Ook
de politie was hiervan op de hoogte en zo kon het gebeuren dat
een lid, die deze kaart niet bij zich had, door de politie van z'n
eigen tuin werd afgestuurd.

Dat in **1926** de vrouw ook al hoog werd ingeschat kwam doordat
voor het eerst een vrouw een tuin had gehuurd en het bestuur
vond dat dit van grote propagandistische waarde was voor het
volkstuinwezen. Dit gebeuren werkte nog door, want op een
bestuursvergadering "stelt de voorzitter voor om een Ledenver-
gadering uit te schrijven en dan de vrouwen van de leden daar op
uit te noodigen om aan die vergadering een gezellig karakter te
geven". Toen waren de vrouwen dus ook al gezellig.

Wandelkaart en Bewijs van Toegang

voor: Oude-, Nieuwe-, Insulinde- en Hertenkampcomplex.

tot tuin :

Voor de Heer *H. Bosman*
Mevrouw

Afgegeven door *U*

Zorg dat U deze kaart steeds bij U hebt. Ze moet aan Politie en onze controleurs steeds getoond kunnen worden. Tussen zonsondergang en zonsopkomst is de toegang tot de tuincomplexen voor wandelaars verboden. Het meebrengen van loslopende honden is verboden. Kinderen zonder geleide hebben geen toegang.

[Handwritten signature]
Secretaris

ONVOLLEDIG INGEVULDE KAARTEN ZIJN NIET GELDIG!

Model van een wandelkaart.

Om de propaganda voor de volkstuinen wat op te voeren moeten de complexen een mooier aanzicht krijgen. Daarom moeten de tuinhuisjes en andere opstallen met groene carboleum behandeld worden. Om dit te stimuleren wordt de carboleum door de vereniging gratis verstrekt.

In **1927** heeft een ijverige nieuwbenoemde vaandelcommissie gelden bijeen verzameld, omdat een zichzelf respecterende vereniging in het bezit moet zijn van een vaandel. Eindelijk kon dit dus ook voor Levenslust worden gerealiseerd.

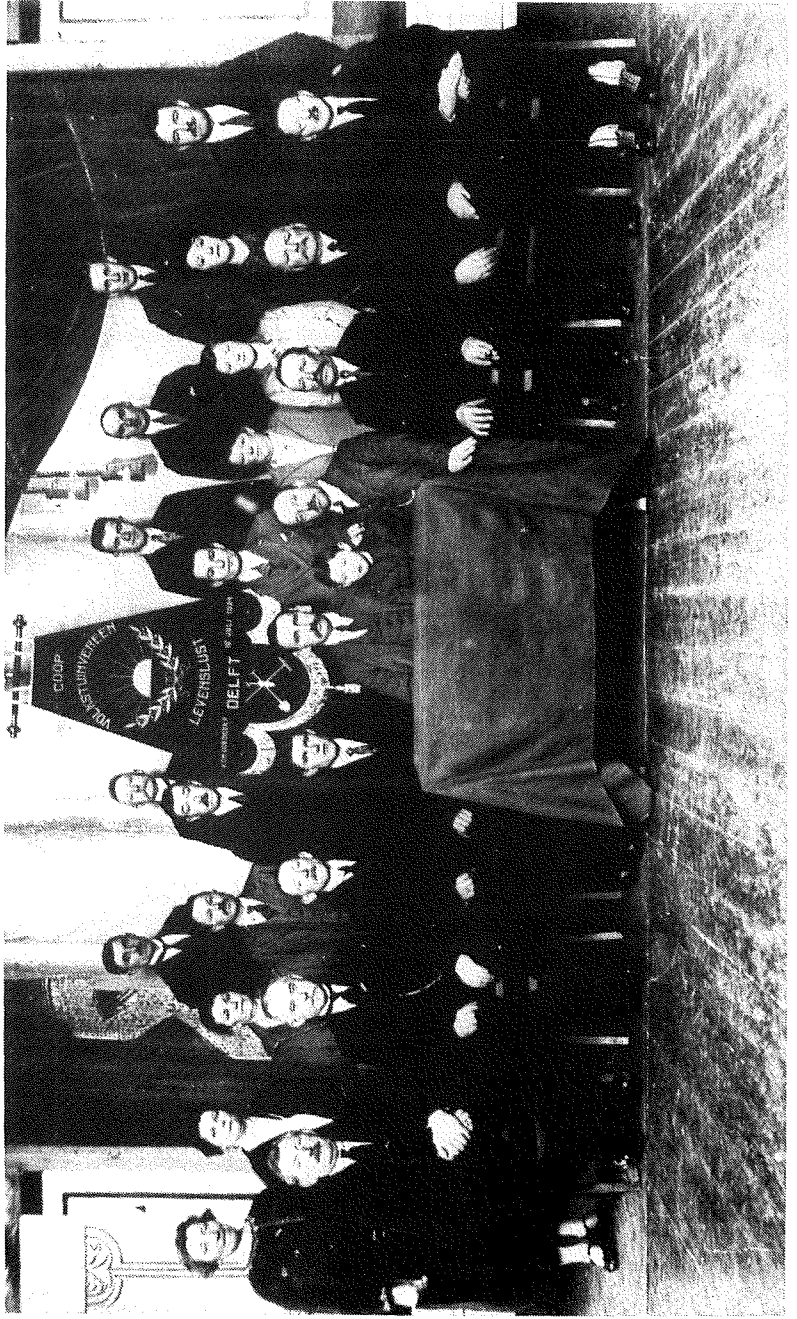
En omdat het 5-jarig bestaan niet is gevierd en de viering van het 10-jarig bestaan ook op losse schroeven staat, heeft men besloten om een groepsfoto te laten maken van het bestuur, de feestcommissie, de vaandelcommissie en de groep vrijwilligers. Dit ter gelegenheid van de overdracht van het vaandel, waar men zeer trots op was, aan het bestuur. Aan alle mensen die op de foto staan zal een afdruk worden aangeboden als dank voor al het werk wat zij hebben verzet. Omdat er zuinig met het vaandel moet worden omgegaan zullen nog een beschermhoes en een opbergkist worden aangeschaft. Tevens zal dit alles verzekerd dienen te worden. Officieel worden nu een 1e en een 2e vaandeldrager aangesteld.

Droeviger is de aanzegging van de gemeente om ten behoeve van de HTM aan de Haagpoort 1500 m² van dit complex te ontruimen, evenals 1900 m² aan de Oostsingel voor de aanleg van de rijksweg.

Ook werd nog een brief van de gemeente ontvangen waarin deze de ontruiming vorderde van 800 m² van het Wippoldercomplex ten behoeve van de Kindertuinen nabij de begraafplaats Jaffa, en wel per 1-1-1928. Hierover was het bestuur zeer verontwaardigd, omdat dit laatste contractueel niet mogelijk was. Daar werd dus hard tegenin gegaan en na veel praten en schrijven bleek de gemeente zich een jaar vergist te hebben; het moet zijn 1-1-1929.

Gelukkig kan in **1928** van de gemeente weer een stuk grond gehuurd worden met een oppervlakte van 4½ ha, gelegen achter de Wiggelinastraat voor de prijs van f 300,— per ha per jaar. De tuinhuur hiervan wordt vastgesteld op f 8,— per jaar. Het was een laan met een enorme lengte, wat later het Oude Complex werd genoemd.

Naast het Oude Complex lagen de tuinen van Poot en daarnaast lag het z.g. Nieuwe Complex. Dit laatste was gehuurd van de weduwe Jansen voor de nu belachelijk aandoende prijs van f 95,— per hectare, dus voor minder dan één cent per meter. Helaas wordt t.b.v. de aanleg van de rijksweg aan de Oostsingel

Het voltallige bestuur met de leden van de diverse commissies en vaste werkers.

wederom 2125 m² door de gemeente afgenomen en wel per 1-1-1929. Hierdoor werd dit complex in tweeën gesplitst.

Bij al die tegenslagen blijken er ook nog tuinders te zijn die zich schuldig maken aan vandalisme. Er worden vernielingen aangericht, boompjes vertrappt, palen gestolen enz. Door het bestuur wordt hiertegen fel opgetreden.

Dit betrof slechts enkelen, maar dat de meesten goedwillende en actieve leden zijn bewijst wel de oprichting van een afdeling toneel. Het bestuur krijgt de mededeling dat is opgericht "de Tooneelvereniging Levenslust" en gelijk wordt dus subsidie aangevraagd. Omdat het een te loven activiteit is wordt besloten een bedrag ad f 25,— beschikbaar te stellen.

Het blijkt ook dat er op de tuinen maar raak wordt gebouwd, dus gaat de bouwcommissie zich beraden om meer orde te scheppen in de chaos. Voor elk bouwsel dient nu een vergunning te worden aangevraagd voordat er mag worden gebouwd.

In 1929 wordt het heringerichte complex aan de Oostsingel officieel in gebruik genomen, wat een feestelijk gebeuren was. De organisatoren hebben alles gedaan om hier iets moois van te maken.

In de Wippolder is wederom een stuk grond in huur genomen met een oppervlakte van 7350 m² tegen een prijs van f 160,— per jaar. Echter ook hier is het nog steeds verboden om op zondag te werken. Het beruchte artikel 5, weet u wel.

Inmiddels blijft het verenigingsleven opbloeien. Naast de toneelclub hebben enige muzikale tuinleden een muziekafdeling opgericht.

Het bestuur vond ook dit een goed idee en heeft voor de aanschaf van een 2e hands piano een bedrag van f 10,— verstrekt. Bij de officiële opening van het complex aan de Wippolder heeft dit gezelschap de ingebruikname muzikaal opgeluisterd.

De bouwsels op de tuinen blijven de gemoederen bezighouden en tijdens een ledenvergadering wordt erop aangedrongen om te blijven toezien dat er geen lelijke tuinhuisjes worden gebouwd. "Er zijn er die varkenshokken neerzetten, terwijl er al van kisten iets moois te maken valt, wat al bewezen is". Aldus de opvatting van het bestuur. En dit ondanks de bouwcommissie.

COÖPERATIEVE VOLKSTUIN- VEREENIGING „LEVENSLUST”

GOEDGEKEURD BIJ KONINKLIJK BESLUIT VAN 16 JULI 1924, No. 137
GEVESTIGD TE DELFT -- OPGERICHT TE DELFT, 20 JUNI 1924, VOORDEN
TE DELFT GEVESTIGDEN NOTARIS A. D. M. POST UITERWEEK, VERLEDEN

BEWIJS VAN AANDEEL

No. 236

GROOT TIEN GULDEN

TEN NAME VAN *J. G. Bigters*

Kromstraatsteeg 34 Delft

DELFT, 26 Maart 1928

W. ... VOORZITTER *P. ...* SECRETARIS

J. ... COMMISSARIS.
HIERBIJ AFGEGEVEN IS DIVIDENDWIJZEN MET TALON

Aandehoudersbewijs met coupons.

Electr. Drukkerij A. J. M. VAN DER DRIFT - Delft.

<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>	<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>
<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>	<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>
<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>	<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>
<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>	<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>
<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>	<p>Overgeschreven ten name van :</p> <p>Voorzitter : Secretaris :</p> <p>Commissaris :</p>

COÖPERATIEVE VOLKSTUIN-VEREENIGING „LEVENSLUST”

GEVESTIGD TE DELFT

Bewijs ter bekoming van nieuwe Dividendbewijzen voor het Aandeel No. 236
groot f 10.—

18
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 18 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

16
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 16 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

14
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 14 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

12
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 12 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

10
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 10 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

8
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 8 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

6
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 6 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

4
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 4 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

2
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 2 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

17
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 17 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

15
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 15 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

13
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 13 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

11
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 11 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

9
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 9 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

7
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 7 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

5
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 5 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

3
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 3 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

1
Coöperatieve Volkstuin-Vereeniging „Levenslust”
Gevestigd te Delft.
Dividend-Bewijs No. 1 van Aandeel No. 236
Betaalbaar na aankondiging.

Het 10-jarig bestaan is toch niet geheel onopgemerkt voorbij gegaan. Er is een feestavond georganiseerd waar een lied werd gezongen wat door een lid was geschreven en erg populair is geworden.

Levenslust wordt ook in **1930** niet gespaard voor tegenslag. De gemeente acht het nodig het complex Wippolder geheel uit de huur te nemen en dat ten behoeve van de kindertuinen, terwijl ook nog eens 600 m² wordt afgepikt van het complex Vrijenbanschenpolder. Dat is echter nog niet alles, want ook wordt nog een deel van het complex Oostsingel uit de huur genomen i.v.m. de aanleg van rijksweg 13.

Deze toestanden, ook nog het feit dat honderden m³ koolas moet worden verspreid over de paden en voor het ophogen van lage grond waar maar weinig vrijwilligers voor te vinden zijn, verhoogt de spanning tussen de bestuursleden tijdens de bestuursvergaderingen. De gesprekken die daar worden gevoerd mogen beslist wel onparlementair genoemd worden. Er wordt dan ook op het bestuur een zware wissel getrokken.

Ook botert het niet tussen het bestuur en de toneel- en muziekafdeling. Deze besluiten zich van Levenslust af te scheiden. De nieuwe naam van deze afdeling wordt nu Levensvreugd. De toneelgroep zal later de bekende vereniging "Nieuw Leven" worden.

Na 12 jaar het voorzitterschap te hebben waargenomen neemt in **1931** de oprichter Willem Spoor het besluit zijn functie neer te leggen. Het afscheid gaat natuurlijk met veel dankwoorden gepaard. Hij blijft echter wel tuinen, wat voor de nieuwbenoemde voorzitter een prettige gedachte is, omdat hij nog op een routinier kan terugvallen.

Het moet tussen een voorzitter en de leden wel klikken. Er is eens een voorzitter benoemd die in het dagelijks leven hoofdonderwijzer was. Helaas voor de man bleven de tuinders hem als een der notabelen zien en niet als een van hen. Jammer genoeg heeft het voorzitterschap maar kort geduurd.

Na veel uitgebreide besprekingen en overwegingen, waarbij vooral de financiële verplichtingen een belangrijke rol speelden, wordt besloten om tot aansluiting bij het AVVN over te

HIEP, HIEP, HOERA VOOR DE VOLKSTUIN.

Vervaardigd en met enorm succes gezongen door

J. C. SCHELLENBACH.

Melodie: Ik hab' mein Herz in Heidelberg verloren.

1

't Is tien jaar haast geworden
Dat de volkstuin bestaat
Wat hadden wij 't voor dien tijd,
Ontzettend beroerd en kwaad.
Aan eten was haast niet te komen
Voor mensch of wel voor dier
Toen kreeg d'r een in z'n kop
Ik richt een vereeniging op
En daarom zijn wij nu allen hier.

2

Wat heb je van zoo'n tuintje
Toch anders veel plezier
Zit je thuis je te vervelen,
Op de tuin heb je vertier,
Je neemt je vrouw en kind'ren mede
De buitenlucht die is gezond
En ook je jongste spruit
Die houdt het daar wel uit
Die eet z'n buikie dik en rond.

REFREIN.

Hiep, hiep, Hoera
De tuin gaat nooit verloren
Daarvoor staan wij nu allen pal
Om hier tezaam dit heuglijk feest tevieren
Dat daar nog 40 jaar bij komen zal
En het bestuur ook hierbij niet vergeten
Dat zij nog vele jaren mee mag gaan
En dat wij allen vlijtig mogen strijden
Dat levenslust dan blijft bestaan.

3

Wanneer je vrouw soms kwaad is
Of slecht is gehumeurd
Dan ga je naar je tuin toe
En verder niet getreurd.
Je praat daar een beetje met je buurman
Hoe groeit de boel bij jou van 't jaar
Dan zeg je wat een strop
M'n onkruid komt goed op
Maar dat komt wel voorelkaar.

REFREIN.

*De tekst van een lied, geschreven door een tuinlid
t.g.v. het 10-jarig bestaan.*

gaan. Dit verbond zal later nog een belangrijke bijdrage leveren bij de belangenbehartiging voor Levenslust.

Om het niet of te laat betalen van tuinhuur en aandeel enigszins te beteugelen omdat dit problematisch begint te worden, zal worden overgegaan tot roeyement van de wanbetalers. Omdat de tuinen ieder jaar opnieuw moeten worden ingehuurd, kunnen er dus huurders, en zeker de wanbetalers, geweigerd worden, wat wel een preventieve werking had.

In 1932 wordt een nieuwe afdeling "Bloemenlust" ingesteld. Deze richt zich speciaal op de vele bloemenliefhebbers. Het is een actieve groep die vooral de kinderen de liefde voor bloemen en de natuur in het algemeen wil bijbrengen. Dat de nutstuinders ook actief zijn blijkt uit een binnengekomen klacht van de Ventersvereniging, dat er volkstuinders zijn die hun producten aan particulieren verkopen. Evenwel zal later blijken dat er venters zijn die zelf hun koopwaar van de volkstuinders afnemen.

Het complex aan de Haagpoort wordt in 1933 door de gemeente uit de huur genomen en wel per 1-1-1934. Dit besluit wordt niet bepaald als een ramp ervaren, omdat dit complex naast de trambaan ligt, wat vanwege de herrie en de drukte zeer ongunstig is. De daar nog aanwezige tuinders zullen naar andere complexen worden overgeplaatst.

In begin 1934 worden er voorbereidingen getroffen voor de viering van het 15-jarig bestaan. De bedoeling was om het een en ander voor het jeugdwerk te organiseren. Er werd een feestcommissie benoemd, maar deze werd al spoedig wegens interne wrijvingen ontbonden. Over het algemeen vond men het eigenlijk niet passen om te gaan feestvieren in deze crisistijd met een grote werkeloosheid, dus armoede.

Het bestuur is wederom in gevecht gewikkeld met B & W, omdat zij een veel te lage vergoeding willen geven aan de tuinders die door de gemeente van de tuin verdreven worden. Het bestuur neemt hier geen genoegen mee en schakelt het AVVN in. Later zal de gemeente de vergoedingen aanpassen.

Dat het tussen de tuinders onderling ook niet altijd pais en vree was blijkt uit de notulen van 20-7-1934: "Betreffende een ruziekwestie tusschen x en z'n buurman, waarbij x met een mes

had bedreigd, wordt besloten x aan te schrijven dat zoo'n houding geen pas heeft". Zo ging dat.

De inkoopcommissie doet een dringend beroep op de leden om alles wat voor de tuin nodig is vooral bij hen te kopen, wat veel voordeliger zou zijn. Teveel tuinders gaan nog naar andere verkopers. De commissieleden doen hun uiterste best om zo voordelig mogelijk in te kopen. Toen kende men dit probleem dus ook al.

De z.g. wilde tuinen aan de Oostsingel werden ook wel aangeduid als het land van Poot, omdat deze landeigenaar de verhuurder was. Levenslust stond hier buiten. Op deze tuinen was van alles toegestaan. Er werden zelfs varkens en kippen gehouden, vele konijnenhokken waren te zien, kortom, het waren net kleine boerenbedrijfjes.

Bij Levenslust waren ook veel tuinders met een dubbele tuin, speciaal voor de teelt van groente. Dit liep wel eens uit de hand zoals blijkt uit de notulen. Hierin wordt vermeld: "Men bespreekt het feit, dat enkele tuinders blijk geven handel te drijven met de voortbrengselen van hun tuin, hetgeen ons veel last kan bezorgen in dezen tijd. Zelfs een kas wordt gebouwd voor meer dan huishoudelijk gebruik".

Dat de verzekeringsmaatschappijen ook actief zijn bewezen zij met het aanbod om opstallen te verzekeren tegen een premie van f 0,24 voor iedere f 100,— en 20% eigen risico. Zonder eigen risico bedraagt de premie f 0,30.

Na veel onderhandelingen en geharrewar is er in **1935** eindelijk een waterleiding aangelegd op het complex Oostsingel. Van de officiële ingebruikneming is een feestelijke aangelegenheid gemaakt om dit voor die tijd bijzondere feit te vieren.

Volgens een ministerieel besluit mag aan een volkstuinder maximaal 300 m² grond worden verhuurd. Dit gezien de grote hoeveelheid groente die door de volkstuinder wordt verkocht en daarom broodtuinders worden genoemd en schade toebrengen aan de officiële groentehandel.

De gemeente acht het weer eens nodig om 1300 m² grond af te nemen van het complex Insulindeweg. Het bestuur neemt geen genoegen met de afkoopregeling en zet zich in om een betere vergoeding af te dwingen en, na handjeklap, zal deze f 70,— per

Feestelijke ingebruikname van de 1e waterleiding in 1935 door het zontje van een bestuurslid. Let op de hier nog aanwezige medailles en franje aan het vaandel.

tuin bedragen wat een goed resultaat van hun inspanning is. Wel biedt de gemeente een stuk grond aan in de Voordijkhoornsche-polder. Maar door Levenslust wordt wel de vraag gesteld, gezien de "duistere manipulaties" van de gemeente, of ze daar niet spoedig weer verjaagd zullen worden. De gemeente maakt echter geen haast om de grond beschikbaar te stellen. Een aantal leden is zich verdienstelijk gaan maken met het organiseren van openluchtlezingen met lichtbeelden, bezoeken aan tentoonstellingen, het maken van dagreisjes enz. Dit alles wederom door de voorloper van O & O.

De grond in de Voordijkhoornschepolder wordt in **1936** aan Levenslust aangeboden, maar in verband met de bijzondere voorwaarden die werden gesteld wordt het aanbod afgewezen, mede door het feit dat particuliere verhuurders goedkoper zijn dan de huur die Levenslust aan de leden moet vragen.

Dat er voor het bestuur ook nog idealistische overwegingen golden blijkt uit het feit dat een order voor het drukken van 500 reglementen van 16 pagina's ad f 31,50 aan een drukker werd geweigerd omdat deze niet georganiseerd was in de bond van drukkerspatroons.

Doordat de vereniging steeds groter werd en ook omdat in **1937** het huren van vergaderruimte een te kostbare zaak werd gingen de gedachten er naar uit om een eigen gebouw te realiseren en wel op het complex Oostsingel. Deze gedachte ging steeds vastere vormen aannemen en was het op de bestuursvergadering een regelmatig terugkerend onderwerp van gesprek.

Regeren is vooruitzien, dus werd in **1938** al besloten, gezien de benarde tijdsomstandigheden, grote werkeloosheid, oorlogsdreiging, het 20-jarig bestaan in 1939 sober te vieren met alleen de organisatie van een tentoonstelling. Dit was een idee waar iedereen mee accoord kon gaan.

Van de gemeente kon een stuk tuinland worden gehuurd, waarop zich een schuur bevond achter de van Renswoudestraat, waarin ook vergaderd kon worden.

Uit al die stukken tuingrond aan de Oostsingel, welke steeds opnieuw werden verschoven, is uiteindelijk het huidige complex Biesland ontstaan. Dit is dus het oudste complex van Levenslust. Dat het bestuur het niet makkelijk had is bekend. Ook in de privé sfeer van de leden had het een sociale functie en moest er wel eens bemiddelend worden opgetreden, o.a. in een kwestie die nogal hoog was opgelopen, "dat lid A laster zou hebben uitgestrooid inzake de kinderen van lid B". Door bemiddeling van het bestuur is dit probleem voor beide partijen bevredigend opgelost.

Verder is het door de extreme weersomstandigheden voor de tuinders een rampjaar geworden. Droogte, storm, nachtvorst, voorjaar te warm en wat er nog meer te bedenken valt was des tuinders deel. De vruchtbomen hadden practisch geen vrucht, bloemen en planten naar de knoppen, kortom, het was om te huilen.

Maar, zoals het een goede tuinder betaamt, was men er van overtuigd dat het volgend jaar een beter jaar zou zijn.

Het ledental bedroeg in **1939** 155 leden. In deze crisistijd met een voortdurend groter wordende oorlogsdreiging, wordt de volkstuin toch weer gezien als een aanvulling op de voedselvoorziening. Daarom is het bestuur steeds in de weer om meer grond in huur te krijgen, echter met zeer weinig resultaat.

Het 20-jarig bestaan van Levenslust is zeer eenvoudig in intieme kring gevierd en wel met een feestelijke kindermiddag. De tuincommissie, die toen luisterde naar de bloemrijke naam "Verfraaiingscommissie", had voor de versiering gezorgd.

De oorlogsdreiging werd in het begin van **1940** steeds groter. De voorzitter sprak op een ledenvergadering de hoop uit dat Nederland, gezien onze neutrale houding, buiten de oorlog zou blijven.

Maar toen de fatale mei-dagen voorbij waren was de verslagenheid groot. In een indrukwekkende rede werd door de secretaris het verloop van de oorlog beschreven en werden de gevallen stijlvol herdacht. Dit heeft op de leden een diepe indruk gemaakt.

In **1941** wordt door de bezetter het ene decreet opgevolgd door het andere. Zo is het verplicht gesteld dat de z.g. "wilde tuinders" zich bij een vereniging moeten aansluiten. Verder is het een verplichting dat alle volkstuinverenigingen in Nederland zich bij het Algemeen Verbond moeten aansluiten.

Vanwege de grote schaarste op alle gebied moet er in **1942** veel moeite worden gedaan om zaai- en pootgoed op de kop te tikken. Dat vergt van de inkoopcommissie heel wat improvisatietalent. Met grote moeite zijn er twee rantsoenen kolen losgekregen om het verenigingsgebouw enigszins te kunnen verwarmen.

De situatie is nu zo geworden dat iedere vierkante centimeter grond uitsluitend moet worden benut ten behoeve van de voedselvoorziening.

Het wordt er onder de bezetting echt niet leuker op. Alle instellingen die aandelen uitgegeven hebben, dus ook Levenslust,

moeten de aandeelhouders melden bij de overheid. Dat was voor ons niet zo ingrijpend, maar toch ging er een dreiging van uit. Tengevolge van de verplichte verduistering, de straatverlichting was dus uitgeschakeld, moest de datum van een jaarvergadering worden vastgesteld op een tijdstip dat het volle maan was en de straten dus enigszins verlicht waren. Aan de notulen van de bestuursvergaderingen mankeerde ook wel eens iets. Zo wordt een keer melding gemaakt van de ingebruikname van ongeveer 90 tuinen, maar waar deze gesitueerd zijn wordt nergens aangegeven, ook niet in latere notulen.

Omdat er op de tuinen nogal eens wat gestolen werd is er een bewakingsdienst ingesteld. Zo kon het een keer gebeuren dat een tuinder, die 's-avonds in de duisternis op z'n tuin was, werd overvallen door de bewakers omdat deze dachten met een dief te maken te hebben. Dat was een hele consternatie waar later hartelijk om is gelachen.

De politie hield op verzoek van Levenslust ook wel een oogje in het zeil en hen werd dan ook dank gebracht voor deze ijverige en spontane medewerking, wat erg op prijs werd gesteld.

Het werd **1943** en de tijden steeds somberder. Hoewel het reglementair verboden was, werd het houden van konijnen op de tuin oogluikend toegestaan, gezien de preciaire voedselsituatie. Met de bloemteelt was het ook afgelopen, het was alles groente wat de klok sloeg. De aanvoer van pootaardappelen ondervond een geweldige stagnatie. De teelt van tabaksplanten werd ook een rage, omdat er een schrikbarende tekort aan tabak was en ieder toch een rokertje wilde hebben, maar wat ook als ruilmiddel werd gebruikt; tabak was werkelijk goud waard.

De diefstallen waren om moedeloos van te worden. Dat bleef maar doorgaan, de bewaking ten spijt. Dit werd ook steeds moeilijker omdat vele tuinders door de bezetters werden gedwongen om in het buitenland te gaan werken. Hun tuinen werden zo goed als mogelijk was door medetuinders onderhouden.

Toch werd er in dit jaar nog een Delftsche Bond van Tuindersverenigingen opgericht. Dit zou een bestand van ongeveer 1000 leden opleveren. Maar het heeft helaas niet kunnen functioneren omdat het vergaderen in de avonduren onmogelijk was, mede door het ontbreken van verlichting en verwarming en ook de ingestelde avondklok.

Gezien de barre oorlogsomstandigheden is er in **1944** geheel geen animo om het 25-jarig bestaan van Levenslust te vieren. Toch heeft het bestuur op 15 maart 1944 op alle complexen de verenigingsvlag gehesen en heeft de tuincommissie kans gezien een fraaie bloemversiering aan te brengen, wat een sterk staaltje was voor het hart hebben voor de vereniging!

In de notulen van de bestuursvergadering van 31-8-1944 is vermeld: "Ongeveer 12 tuinen zijn door de moffen in beslag genomen. De voorzitter heeft gedaan gekregen dat de getroffen hun producten er af mogen halen en heeft zichzelf hiervoor garant gesteld". Voor zo'n actie is wel enige moed nodig geweest. Tijdens de razzia's, waarbij door de bezetter alle mannen van de straat gehaald werden en uit de huizen werden geplukt, zijn vele tuinhuisjes als schuilplaats door de leden gebruikt en beschikbaar gesteld. Hierdoor kon een aantal zich onttrekken aan de verplichting om bij de vijand in de wapenindustrie te moeten werken. Dit z.g. onderduiken was erg riskant, omdat de bezetter bij ontdekking wreed en meedogenloos optrad.

Tijdens de hongerwinter in **1945**, wat duizenden mensen het leven heeft gekost, is er van de tuinen heel wat hout gestolen of zelf afgehaald om te gebruiken als brandstof. Ook zijn er voor dit doel vele fruitbomen omgezaagd, wat natuurlijk een groot verlies was, maar ja, leven was belangrijker.

Nadat het sinds medio 1944 verboden was te vergaderen, werd op 19 juni 1945 de eerste bestuursvergadering gehouden.

Allerwege was men verheugd weer als vrij mens te kunnen leven. De schade op de tuinen was echter aanzienlijk. Het bestuur heeft gedaan gekregen dat tuinders voor hun door de wehrmacht vernielde tuinen een redelijke vergoeding ontvingen.

Begonnen is nu met een stand van 258 leden. Helaas is er bericht binnengekomen dat één onzer leden tijdens oorlogshandelingen het leven heeft verloren.

Een lid die als landwachter bij de moffen had gediend werd onmiddellijk geroyeerd. Met de aanpak van enige leden die lid van een landverradersclub waren geweest, werd de uitspraak van het Tribunaal afgewacht.

Het verenigingsleven begint in 1946 weer een beetje normaal te worden. Ook zijn er weer de onvermijdelijke bestuurswisselingen; oude bestuursleden verdwijnen, nieuwe worden benoemd. Omdat de voedselsituatie aanmerkelijk is verbeterd, wordt het kweken van siergewassen weer min of meer verplicht gesteld.

Gezien de grote animo in 1947 voor volkstuinten wordt geprobeerd het complex aan de Oostsingel nabij St. Joris uit te breiden. Ook het complex bij de van Renswoudestraat eist veel aandacht, kennelijk zijn daar wat problematische leden.

In 1948 wordt grondverhuurder boer de Haas veroordeeld tot *f* 5,— boete en *f* 46,— schadevergoeding, omdat zijn koeien hebben lopen grazen op het complex Insulindeweg "en dit ten eenenmale niet toegelaten kan worden".

De penningmeester stelt voor om 4 zaterdagen per jaar zitting te houden voor de inning van contributie en tuinhuur, dit om de gang van zaken beter in de hand te kunnen houden. Ook acht hij het openen van een girorekening noodzakelijk.

Omdat de viering van het 25-jarig bestaan in 1944 ongemerkt voorbij is gegaan i.v.m. de oorlogsomstandigheden wordt nu al nagedacht over de viering van het 30-jarig bestaan in 1949. Een voorstel voor het houden van een openlucht tentoonstelling in dit kader gedurende de maanden april t/m oktober wordt aangenomen. De nadruk zal worden gelegd op het onder de aandacht van het publiek brengen van onze bloemen- en fruitteelt.

De tuinders moeten nu hun tuin 1 meter langs de heg met

bloemen betelen. Hiervoor ontvangen zij van de vereniging 1 pakket bloembollen, 20 1-jarige snijbloemplanten, 4 vaste planten en 1 dahlia. Deze dahlia blijft echter het eigendom van de vereniging.

Ook wordt een grote feestavond met cabaret of toneeluitvoering in het vooruitzicht gesteld. Tevens wordt een kinderfeest georganiseerd en zullen enige banken voor in de paden worden aangeboden. De kosten worden begroot op f 663,—.

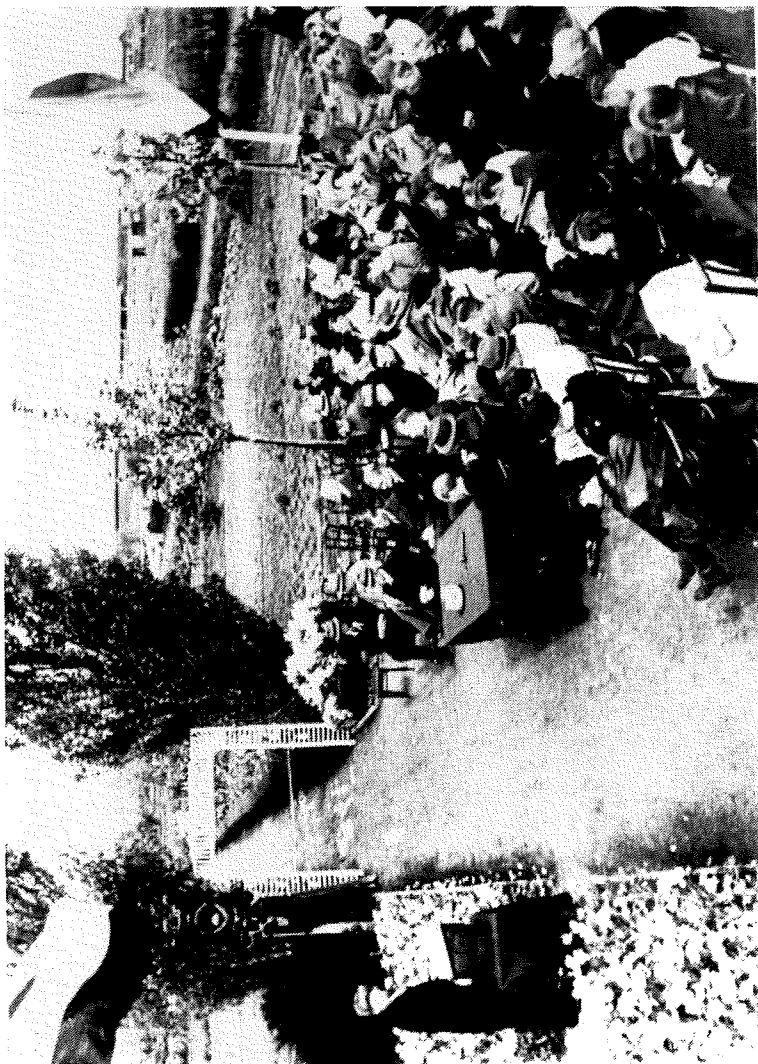
Het vaandel, wat een belangrijk bezit is van de club, zal worden verzekerd. Het is behouden uit de oorlog teruggekeerd, alleen "de bijbehorende kwastjes en de gewonnen medailles zijn zoek".

In de ledenvergadering van 1949 wordt door het bestuur gewag gemaakt van het feit dat er mensen zijn die vinden dat het werk wat de bestuursleden verrichten nooit goed gedaan wordt. Het bestuur vindt dat deze misplaatste kritiek de kop moet worden ingedrukt. Als aan deze betweters een bestuursfunctie wordt aangeboden laten zij het echter wel afweten.

Nog steeds is het gewraakte artikel 5 in de pachtovereenkomst van kracht. Dit bepaalt het verbod van arbeid op zondag. Het bestuur heeft er alles aan gedaan om dit verbod uit het contract te halen en eindelijk is het dan zo ver dat het verbod wordt opgeheven. Ook op zondag mag nu legaal worden gewerkt op de tuin.

De viering van het 30-jarig bestaan kan een geslaagd evene-

*De viering van het 30-jarig bestaan in 1949.
Dit is het voorcomplex Biesland. Op de achtergrond het
land van Poot, nu Maria Duijstlaan.*

ment genoemd worden. De opening van de tentoonstelling geschiedde door de directeur van de afdeling Tuinbouw van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, dus niet de eerste de beste. Aanwezig waren vele Delftse prominenten, waaronder de burgemeester. Deze tentoonstelling was er tevens voor om de gemeente te overtuigen van het nut van volkstuinen. Met nadruk werd er in de diverse toespraken gewezen op de landhonger van overheidsinstanties en in het bijzonder van de gemeente, ten koste van de volkstuinders.

Toch vraagt de gemeente de medewerking van het bestuur van Levenslust om de vrije tuinders aan de Paralelweg te instrueren i.v.m. "de puinhoop wat het daar is". Opnieuw is er bericht van de gemeente binnengekomen dat het complex Insulindeweg, waarop tevens het verenigingsgebouw staat, gedeeltelijk moet worden ontruimd en wel per 1-1-1950.

De gemetselde naamsteen, wat nu op het complex Biesland staat opgesteld, mag worden uitgehakt en het sloopmateriaal van het gebouw mogen we houden.

Door de gemeente wordt voorgesteld het gesloopte gebouw nabij de IJsbahn, aan het einde van de Oudraadtweg, weer op te bouwen.

Deze steen is uitgehouwen door een tuinlid.

Een verkoper ontvangt altijd te weinig en de koper betaalt altijd te veel, maar soms zijn er wel tevreden mensen, zoals blijkt uit de notulen van een bestuursvergadering: "Op een complex is een in goede staat verkerende tuin overgenomen voor een bedrag van f 40,— hetgeen een goede prijs genoemd mag worden".

Omdat steeds grond wordt afgepikt wordt in **1950** het bestuur door de leden onder druk gezet om grond in eigendom te verwerven, dan kan het door de leden gepacht worden. Er is zeer ernstig over nagedacht, maar uiteindelijk bleek dat de kosten dermate hoog kwamen te liggen, dat het door de pachters niet was op te brengen. Dus werd van het pachtsysteem afgezien.

Om de druk op de gemeente te verhogen wordt het idee geboren om een wachtlijst van candidaatleden aan te leggen. De bedoeling hiervan is om meer grond beschikbaar te krijgen, gezien de animo hiervoor.

De gemeente biedt een stuk vervangende grond aan voor het te ontruimen gedeelte van het Insulindecomplex en wel nabij het Hertenkamp. Dit stuk wordt graag aangenomen en wordt laan Hertenkamp I genoemd.

Eindeloos wordt er gepraat over het clubgebouw, maar in augustus is het eindelijk gesloopt. De stenen, \pm 20.000 stuks, zijn door leden gebikt en gestapeld. Hiervan wordt de onderbouw van het nieuwe gebouw gemetseld.

Ook nu weer hetzelfde liedje. Eerst enthousiaste medewerking van voldoende vrijwilligers, maar dit aantal wordt steeds kleiner, waardoor het bestuur het uiteindelijk helemaal zelf moet opknappen.

De verhuizing van het Insulindecomplex is in **1951** een feit geworden. Dit heeft voor de betrokken tuinders veel narigheid gebracht, maar ja, het is niet anders.

In dit jaar wordt de naam van het tijdschrift "De Volkstuin" veranderd in "De Amateur Tuinder". Dit orgaan van het AVVN wordt door de leden zeer op prijs gesteld vanwege de goede informatie die het geeft.

Er wordt in **1952** veel aandacht besteed aan de financiële kant van de bouw van het verenigingsgebouw. Het beschikbare bedrag van f 3.000,— mag niet overschreden worden. Overwogen

wordt een extra bijdrage van die leden te vragen, welke aan de van Renswoudestraat een tuin hebben.

De toegezegde renteloze lening, welke door de betrokken wethouder was beloofd, is weer ingetrokken. Het moet nu een lening worden met een looptijd van 15 jaar tegen 3½% rente. Hiervan wordt echter afgezien.

Men heeft besloten ook leden zonder tuin toe te laten en wel voor het bedrag van f 0,10 per week. Het ledental bedraagt thans 266.

Het jaar **1953** is een beetje een rommelig jaar. Het begint al doordat de gemeente weer meer grond opeist van het complex Insulindeweg per 31-12-1953. Deze tuinen worden verplaatst naar het Hertenkamp en lanen Hertenkamp II, III en IV genoemd. Bovendien vordert zij ook een aantal tuinen op nabij de Maria Duijstlaan, omdat hier een school zal worden gebouwd. De algemene indruk is dat de gemeente een vreemde rol gaat spelen en daarom wordt het AVVN ingeschakeld.

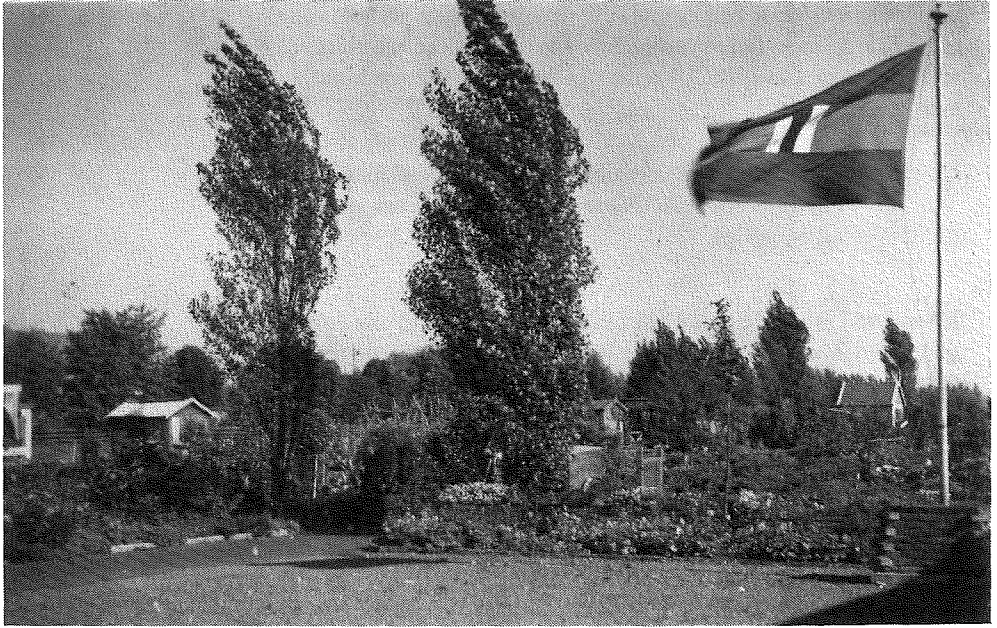
De gemeentetuinen, welke van het Westplantsoen zijn verplaatst naar de Kogelgieterij, werden door Levenslust in beheer overgenomen onder voorwaarde, dat de huurders niet verplicht konden worden tot het lidmaatschap van de vereniging. Velen zagen echter het nut hiervan wel in.

Dit complex, alsmede de tuinen aan het Hertenkamp, worden nu als zijnde definitief aan Levenslust toegewezen. De wandelkaarten worden nu ook voor deze complexen ingevoerd.

Tevens is men begonnen met de bouw van het verenigingsgebouw. Dit wordt geplaatst aan het einde van de Oudraadtweg. De eerste bestuursvergadering in het nieuwe onderkomen vindt plaats op 28-9-1953. Als schadevergoeding voor de verplichte sloop en voor de wederopbouw betaalt de gemeente f 3.000,—.

Er bestaat in **1954** een groeiende belangstelling voor het volkstuinwezen. Zelfs regeringsinstanties zijn er van overtuigd dat het tuinieren een vrijetijdsbesteding is welke niet onderschat mag worden en hebben een open oog voor de belangen hiervan. Door het groeiende aantal aanvragen voor een tuin wordt de wachtlijst van Levenslust steeds langer.

De vereniging vraagt meerdere malen zowel schriftelijk als mondeling een onderhoud aan met de wethouder met als doel aan te dringen op grondtoewijzing, doch alle brieven en verzoeken blijven onbeantwoord, waardoor enige wrevel ontstaat.

Het complex aan de Oudraadtweg.

In **1955** is het complex Hertenkamp 2 jaar in gebruik en de tuinders zijn er met veel moeite en kosten in geslaagd om van de oorspronkelijk slechte grond goede teeltgrond te maken.

Ondanks de toezegging dat het complex een permanent karakter zou hebben verbreekt de gemeente deze belofte en kondigt de ontruiming van het complex aan. De extra ledenvergadering die voor deze schending van de belofte is belegd, is zeer emotioneel verlopen. Het algemeen vermoeden van het bestuur en de leden is, dat zij "door de gemeente bezwendeld worden" en het vertrouwen in het gemeentebestuur is totaal verdwenen. Het verenigingsbestuur begint een zwaar gevecht voor het behoud van dit complex.

Ook de tuinders aan de Kogelgieterij blijven alsmear klagen over het uitblijven van het beloofde herstel van de paden en de sloten. Na enig aandringen belooft de gemeente wederom hieraan iets te doen.

In **1956** is er sprake van dat op de plaats van de tennisbanen aan de Delfgauwseweg een complex volkstuinten zou komen voor tenminste 5 jaren. Dit in verband met de ontruiming van een deel van Biesland. Levenslust neemt wel een afwachting houding aan.

Door de overheid wordt, in verband met het tekort aan materiaal voor de wederopbouw van Nederland, een bouwstop voor tuinhuisjes afgekondigd.

En in **1957** wordt het plan voor volkstuinten op de plaats van de tennisbanen aan de Delfgauwseweg door Gedeputeerde Staten afgewezen.

De bouwstop wordt in **1958** officieel opgeheven, maar stiekem zijn er toch nog wel wat bouwseltjes bijgekomen.

Besloten wordt om over te gaan tot het terugbetalen van het verplicht gestelde aandeel en wel tegen inlevering van het aandeel of een kwitantie. Dit alles om van het aandelenstelsel af te komen.

In **1959** werd door Levenslust het congres van het AVVN georganiseerd. De voorbereidingen werden in samenwerking met de zusterverenigingen "Ons Genoegen" en "Kweeklust" gedaan.

Ter gelegenheid van deze belangrijke bijeenkomst werd tijdens de wandeling door Delft met de congresgangers door de stadsbeiaardier het carillon bespeeld, wat het geheel een feestelijk karakter gaf.

Het congres werd door de burgemeester officieel geopend.

Het jaar **1960** is voor het bestuur niet bepaald leuk te noemen. Er moet n.l. van het complex Biesland weer een stuk ingeleverd worden om plaats te maken voor het zwembad en de kinderboerderij en wel per 1 januari 1962.

Het bestuur knokt ook nu weer voor het verkrijgen van vervangende grond.

De gemeente stelt in **1961** een stuk grond beschikbaar geschikt voor 30 tuinen. Dit ingaande 1 januari 1962 voor een periode van vijf jaar tegen een pacht prijs van f 250,— per hectare.

Het is gelegen in de Noordpolder van Delfgauw. Dit nieuwe complex zal echter bekend worden onder de naam "Kooltuinmolensloot".

Wel moet deze grond ook verhuurd kunnen worden aan niet-leden, welke zich dan aan de regels van de vereniging moeten houden.

Omdat de bouwplannen van de gemeente nogal dringend waren, werd de grond al in maart 1961 vrijgegeven, zodat er direct op deze grond een grote activiteit was waar te nemen.

De oppervlakte van dit complex was groter dan de ingeleverde tuinen van Biesland en werd door de gemeente als "toegift" beschouwd. Waarvoor hartelijk dank.

De naam "complex Biesland" wordt nu officieel ingevoerd, de plaatsaanduidingen Oude- en Nieuwe complex komen hierdoor te vervallen.

In **1962** wordt het z.g. nieuwe complex aan de Oostsingel definitief per 31-12-62 opgeheven.

Per 1-1-**1963** wordt een gedeelte van het complex Kooltuinmolensloot in gebruik genomen. Hier zijn 36 nieuwe tuinen gerealiseerd wat voor de vereniging natuurlijk een verheugende gebeurtenis is.

Per 1 januari **1964** zijn aan de Delftse Hout de eerste 33 tuinen in gebruik genomen op het z.g. oude gedeelte. Dit als voorloper van het totale complex.

Na veel wikken en wegen werd in **1965** besloten de coöperatieve structuur van Levenslust op te heffen. Hiervoor moet ook de naam worden veranderd in Amateur Tuinders Vereniging Levenslust.

Dit houdt tevens in dat het aandelensysteem is komen te vervallen, waarmee in 1958 reeds een begin was gemaakt. Omdat in het oude systeem het AVVN bestuurlijk feitelijk de huurder was van de tuingronden, wordt het beheer hiervan nu overgedragen aan de ATV Levenslust.

Het afsluiten van contracten voor de huur van grond kan nu plaats vinden zonder tussenkomst van het AVVN.

Deze nieuwe verenigingsvorm wordt eveneens koninklijk goedgekeurd.

De inning van de contributie, tuinhuur en verzekeringspremie loopt nu nog niet geheel naar wens. Het bestuur is druk doende met het zoeken naar een betere en meer efficiënte oplossing.

In verband met de overdracht van de eigendomsrechten van de gemeente aan St. Joris van de grond van het complex Hertenkamp, heeft het bestuur het aardige berichtje gekregen dat dit complex in 1967 ontruimd dient te worden. Vervangende grond zal zeer waarschijnlijk te vinden zijn in het Recreatiegebied van de Delftse Hout, waar nu al een klein gedeelte door volkstuinders in gebruik is.

Omdat er in **1966** een lange lijst van candidaatleden is en de wachttijden erg lang zijn, blijft het bestuur aandringen op het verkrijgen van meer grond, echter zonder direct resultaat.

Wederom moet Biesland in **1967** tuinen opofferen voor de aanleg van een fietspad, dwars door het complex. Voor de slachtoffers is er geen vervangende grond. De tekentafels zijn geduldige instrumenten.

Officieel is het complex Hertenkamp in **1968** ontruimd en zijn de tuinen aan de Delftse Hout in gebruik genomen. Omdat dit complex deel uitmaakt van het Recreatiegebied heeft het de status van "definitief" gekregen.

De verhuizing van het Hertenkamp naar hier is geen eenvoudige zaak geweest vanwege het totale gemis van aanvoerwegen. In het enige aanwezige zandweggetje is menige wagen tot aan de assen weggezakt. Gelukkig is hier hard gewerkt om verharde wegen aan te leggen.

In het jubileumjaar **1969** is het 50-jarig bestaan van de vereniging feestelijk gevierd. Naast de gebruikelijke receptie, waarvoor enige veteranen waren uitgenodigd, werd aan de leden een toneelavond in de Stads Doelen aangeboden. Ter ere van dit jubileum werd door het AVVN een Bondsvlag overhandigd.

*Drie mannen van het eerste uur bij het 50-jarig bestaan.
V.l.n.r. P. v.d. Gaag, J. Ruggenberg en W. Spoor.*

Op de Delftse Hout wordt nog steeds hard gewerkt om hiervan een mooi complex te maken. Het is dan ook geen eenvoudige zaak om 274 tuinen om te toveren in een mooi tuingebied, maar toch lukt het. Er is vooral op de zaterdagen een grote activiteit waar te nemen, er wordt gespit, getimmerd en geplánt dat het een lieve lust is. Op bijna iedere tuin verrijst een nieuw tuinhuis. Zo belooft het een prachtig complex te worden en besluit de gemeente om de toegangsweg vanaf de Hoflaan naar de tuinen officieel de naam "Laantje van Levenslust" te geven, waar menig tuinlid wel een beetje trots op is.

Levenslust is in **1970** een grote vereniging geworden met verspreid liggende complexen. De bestuurbaarheid van het geheel wordt steeds moeilijker, omdat de bestuursleden te veel belast worden met allerlei zaken. Dus wordt er gezocht naar andere mogelijkheden. Eén ervan is om van de complexen zelfstandige eenheden te maken, maar de manier waarop dit zou moeten geschieden is nog niet geheel duidelijk.

Uit een aantal "goedwillende leden" zouden per complex zogenoemde contactcommissies gevormd moeten worden, dit dus om het contact tussen de leden en het bestuur te onderhouden. Hiertoe moet ook het complex Delftse Hout in 4 tuingroepen worden verdeeld, omdat 274 tuinen in 1 groep wel wat veel is.

Dit is een veelbelovend plan wat door het bestuur ernstig wordt bestudeerd. Tevens wordt er met de gedachte gespeeld om een EHBO-groep te formeren met op elke tuingroep enige EHBO-ers. Dit is dan ook later gerealiseerd.

In **1971** blijkt de vorming van de contactgroepen een goede greep geweest te zijn. Per tuingroep is een aantal mensen bereid gevonden om zich beschikbaar te stellen en in zo'n groep zitting te nemen, hetgeen voor het verenigingsbestuur een enorme verlichting betekent. Een aantal van de taken wordt nu door de contactgroepen overgenomen.

Nu de tuinders op de Delftse Hout zich aardig hebben ingewerkt, neemt helaas de vervuiling steeds grotere vormen aan. Onder veel leden bestaat te weinig belangstelling voor het verenigingsgebeuren, alleen het "ik" telt. De contactgroepen hebben het er dan ook moeilijk mee. De verenigingsvoorzitter doet een zeer dringend beroep op de mensen om hun afval mee naar huis te nemen en het niet zo maar ergens neer te smijten, waar de goedwillende leden het opruimen om de chaos niet groter te laten worden.

Ook het handel drijven op de tuingroepen, hetgeen niet is toegestaan, wordt als hinderlijk ervaren. Hiertegen wordt zoveel als mogelijk is opgetreden.

De gemeente heeft ons in **1972** weer een forse verhoging van de tuinhuur in het vooruitzicht gesteld. Dit valt bij het bestuur slecht

en getracht zal worden om de schade zo veel mogelijk te beperken.

De proef met de contactgroepen voldoet overigens uitstekend. Nagegaan zal nu worden op welke manier de tuingroepen een autonome positie kunnen innemen.

Hiervoor wordt in **1973** een modus gevonden en krijgt iedere tuingroep nu een eigen bestuur. Het complex Delftse Hout wordt gesplitst in 4 tuingroepen, ieder met een eigen bestuur.

De complexen Biesland, Kogelgieterij, Kooltuinmolensloot en de Delftse Hout hebben nu in totaal 7 deelbesturen, bestaande uit voorzitter, secretaris, penningmeester en 2 leden.

De voorzitters van de tuingroepen maken deel uit van het verenigingsbestuur, evenals de voorzitter van de inkoopcommissie.

Ook in **1974** blijft het bestuur doende om, gezien de nog steeds lange wachtlijst, het aantal tuinen uit te breiden. Er bestaat een mogelijkheid, maar dat is nog onzeker, dat de tuingroep Kooltuinmolensloot verrijkt kan worden met nog eens 45 tuinen.

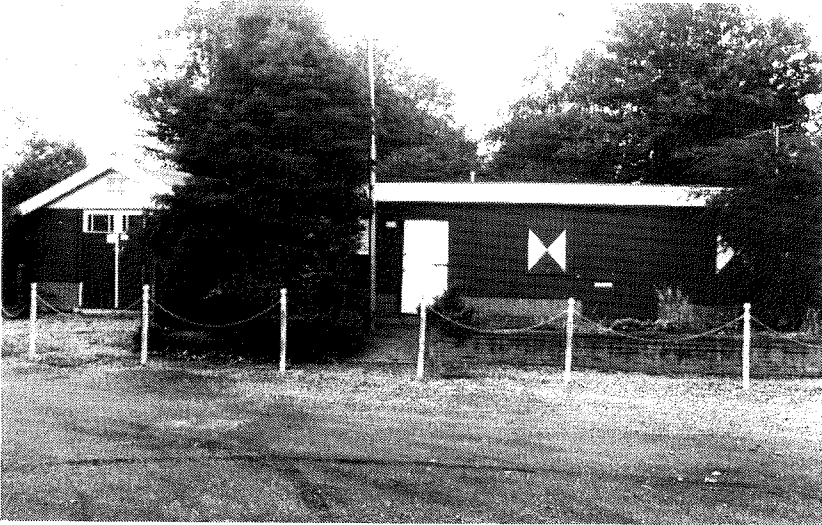
In verband met het recreatieve karakter van het tuinieren wordt de vraag om in het tuinhuis te mogen overnachten steeds luider. Dit is contractueel echter nog steeds niet toegestaan, enerzijds omdat de wettelijk verplicht gestelde voorzieningen niet aanwezig zijn, anderzijds omdat dan de bepalingen van de kampeerwet gaan gelden, die voor de volkstuinders erg onvoordelig uitpakken.

Het bestuur heeft bereikt dat in **1975** aan het complex Kooltuinmolensloot een oppervlakte grond voor 39 tuinen kan worden toegevoegd. Weer een succesje voor het actieve bestuur. Ook kan nu de ingevoerde kandidatenstop worden opgeheven.

De vraag in **1976** van de tuingroepbesturen van de Delftse Hout om te kunnen vergaderen in een eigen ruimte wordt steeds vaker gehoord. Een actieve groep heeft de hand kunnen leggen op het clubgebouw van een tennisvereniging en na het fiat van het verenigingsbestuur kan het worden aangekocht.

Met de bouw op het eigen terrein moet nog even worden gewacht i.v.m. de nodige vergunningen. Tot zolang wordt het materiaal afgedekt en op het parkeerterrein opgeslagen.

Nadat in 1977 de vergunningen eindelijk binnen zijn, kan met de bouw worden begonnen. Maar al spoedig blijkt dat er veel van het opgeslagen materiaal is gestolen hetgeen een financiële tegenslag is, omdat alles wat ontvreemd is met nieuw materiaal moet worden aangevuld. Toch wordt ook dit gebouw door een wederom steeds kleiner wordende groep vrijwilligers opgezet en kan het officieel worden geopend. In november vindt de eerste vergadering plaats.

Gebouw Delftse Hout. Op de plaats hiervan wordt een nieuw gebouw gezet.

Voor een aantal tuinders is het geen prettig jaar geweest omdat er nogal wat inbraken zijn gepleegd in de tuinhuisjes, wat helaas met veel vernielingen gepaard is gegaan. Wel wordt de schade in bepaalde gevallen vergoed, maar de emotionele schade zal nog lange tijd nawerken.

Eind **1978** is het verenigingsblad "Levenslustigheden" van start gegaan. Dit heeft voor verschillende medewerkers erg veel werk met zich meegebracht. Er moest informatie worden verzameld en de copy worden getypt, het blad moest worden gestencild, wat de kwaliteit niet ten goede kwam, samengevoegd en rondgebracht. Een enthousiaste volkstuinder, welke eigenaar is van een drukkerij, bood aan om het blad tegen een wel zeer vriendelijk kostprijsje te drukken. Zo ontstond er een verenigingsblad zoals er maar weinig te vinden zijn. Nu kunnen het bestuur en de leden der vereniging optimaal gebruik maken van de communicatiemogelijkheden die het blad biedt en waarvoor het blad feitelijk bestemd is.

Levenslust draagt in **1979** niet langer meer het predicaat "Koninklijk goedgekeurd", maar is het een vereniging geworden met volledige rechtspersoonlijkheid en als zodanig ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel.

De viering van het 60-jarig bestaan is niet geheel onopgemerkt voorbijgegaan. De leden hebben een feestavond aangeboden gekregen, welke was opgeluisterd door een keur van artiesten, o.a. Mini en Maxi, die klonk als een klok.

Tijdens dit gebeuren ontving penningmeester Vels uit handen van de burgemeester de eremedaille in zilver, behorende tot de orde van Oranje Nassau ter gelegenheid van zijn 25-jarig penningmeesterschap. Deze droeg echter de onderscheiding op aan alle werkers van Levenslust.

Ter gelegenheid van dit 60-jarig jubileum werd aan een instituut voor gehandicapte kinderen een poppenkast aangeboden, compleet met poppen en kleding.

Het AVVN hield in **1980** haar 33e congres in Delft, waarbij Levenslust als gastheer optrad. In zijn openingswoord werd door de burgemeester het volkstuinwezen zeer geroemd om de genoegens die een volkstuin biedt en het ontspannende karakter.....Dat was dus in 1980.

Het bezoek van de Israelische gasten uit de Delftse zusterstad Kfar-Saba is een wederzijds succes geweest. Het voor hen onbekende volkstuingebeuren heeft grote indruk gemaakt op de bezoekers.

De melding in **1981** van de Dienst Openbare Werken voor de aanleg van een gesubsidieerde rioleringsstelsel heeft op de complexen voor de nodige commotie gezorgd. Als eis werd gesteld dat de tuinhuisjes op een betonnen fundering moesten staan. Hieraan voldeed slechts 33% van het totaal, zodat al het voorbereidende werk, hetgeen in enkele dagen geklaard moest worden, geheel voor niets is geweest.

Op het complex Kooltuinmolensloot is een clubgebouw opgezet welke werd gedoopt met de naam "de Molenhonk". Ook dit is voornamelijk tot stand gekomen dank zij de inzet van vrijwilligers. Eindelijk kon aan de vraag van de mensen worden voldaan om op zaterdagochtend koffie te drinken en een praatje te maken, waarbij een vrijwilliger zich zeer verdienstelijk maakte. Ook voor het gebouw aan de Delftse Hout zijn verzoeken binnengekomen voor de opening op zaterdagochtend. Dank zij de medewerking van enige dames kon dit gerealiseerd worden.

Omdat de kindertuinen naast Kooltuinmolensloot in **1982** niet meer in gebruik waren, is een verzoek gericht aan de gemeente om dit stuk bij het complex te mogen voegen. Dit wordt door B & W in beraad gehouden.

Wel wordt een stuk grond aangeboden van 11.000 m² die voor volkstuinten absoluut ongeschikt is. Hier is van afgezien omdat ten 1e er geen tuinhuisjes op mochten worden geplaatst en ten 2e was het slechts voor een periode van 8 jaar. Bovendien werd een veel te hoge pachtprijs bedongen.

Ook in **1983** zijn weer 4 stukken grond aangeboden op verschillende locaties met een totale oppervlakte van 37.200 m². Echter, de ligging en bereikbaarheid evenals de kwaliteit van de grond waren zodanig, dat er geen sprake van kon zijn dit in huur te nemen. Huisjes mochten niet worden gebouwd en op sommige gedeelten mocht maar tot 30 cm diep gegraven worden, omdat er dieper gasleidingen lagen. Alleen een stuk grond achter de Henry Dunantlaan, naast complex Kogelgieterij, zou in aanmerking kunnen komen. Dit werd aan de gemeente kenbaar gemaakt. Deze deelde mede dat het verzoek aan de bewoners zou worden voorgelegd.

Omdat diverse activiteiten in het kader van O & O min of meer in het slop waren geraakt, hebben enige actieve leden zich beschikbaar gesteld om de zaak weer nieuw leven in te blazen. Dank zij hun enorme inzet is O & O weer tot bloei gekomen en zijn er niet meer weg te denken evenementen gecreëerd.

Het is weer zo ver. In **1984** moet het complex Kogelgieterij ruim 1000 m² grond afstaan t.b.v. een aan te leggen fietspad. Dit betekent dat 4 tuinen meer dan gehalveerd moeten worden. Ook de aangeboden grond voor 14 tuinen aan de Henry Dunantlaan wordt door de bewoners via een inspraakprocedure afgewezen. Dit wegens angst voor aantasting van hun privacy! Tegen dit besluit kon wel een proces worden aangespannen, maar dit zou 6 à 7 jaar kunnen duren, daarom heeft Levenslust het verzoek ingetrokken.

Voor de 2e maal hebben 35 Israelische gasten uit Kfar-Saba een bezoek gebracht aan het complex Delfse Hout. Ook nu waren zij onder de indruk van het voor hen niet bekende volkstuinwezen. Ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van de vereniging werd aan de leden en goede relaties een boekwerk aangeboden. Dit boek, "Bijzondere oude en nieuwe groenten in Tuin en Keuken", is bij ieder uitstekend in de smaak gevallen.

De Gemeentelijke Plantsoenendienst heeft in **1985** een nota "Volkstuinen in Delft" uitgebracht. Ook de Recreatieraad voor Midden Delfland heeft gewezen op de noodzaak van recreatieve evenementen in dit gebied, waaronder het volkstuinwezen. En nu maar hopen dat de bevoegde instanties hier enige aandacht aan zullen schenken. Enige probleemuinders schijnen maar niet te willen inzien dat ook zij zich aan de regels moeten houden. Na veel moeite is het toch gelukt om een paar onwilligen te bewegen hun tuin op te zeggen.

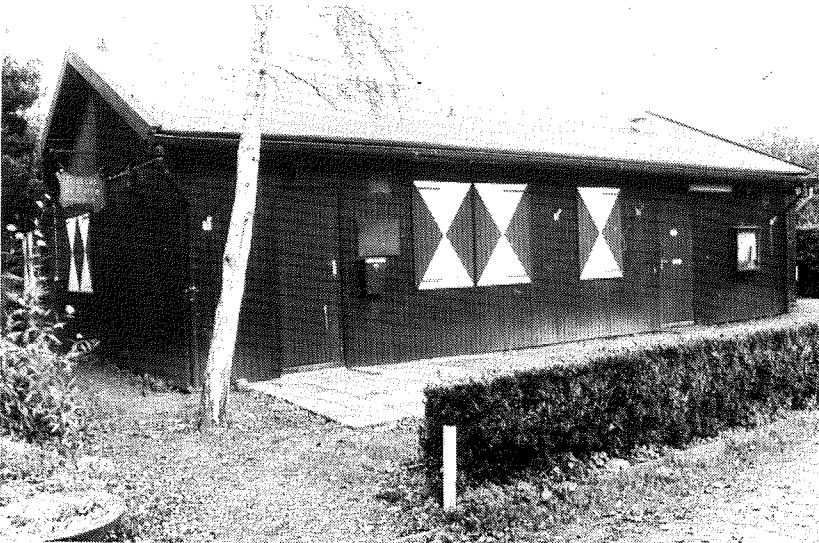
Het 65-jarig bestaan van Levenslust was in **1986** aanleiding om te onderzoeken of in Delft de z.g. Gereedschapsdagen georganiseerd konden worden.

Dit is een initiatief van het AVVN en behelst het tot stand brengen van een verkooppunt van alle soorten materialen op het gebied van de tuinbouw, min of meer te vergelijken met een beurs.

Omdat de voorbereidingen in verband met het werven van bedrijven die een stand wilden huren nogal uitliepen, kon dit gebeuren pas in dit jaar gerealiseerd worden. Het opzetten van de enorm grote tent aan de Hoflaan in stromende regen en striemende kou door vrijwilligers van Levenslust is een hels en chaotisch karwei geweest, evenals het weer afbreken, omdat de toegezegde professionele helpers van de verhuurder niet waren verschenen. Maar onze mensen hebben het toch weer gepresteerd. Enkel van hen hebben zelfs 's-nachts in de snerpande vrieskou de wacht betrokken. Ook enige leden van een bevriende politiehondenvereniging hebben met hun honden hieraan meegewerkt om diefstal te voorkomen.

Gelukkig zijn de Gereedschapsdagen succesvol verlopen en waren er veel bezoekers. Hulde aan de vrijwilligers!

Met man en macht heeft men op complex Biesland gewerkt aan de renovatie van het verenigingsgebouw. Dit resulteerde in een uitbreiding van de recreatieruimte, plus een bestuurskamer en een betere ruimte voor de hier gevestigde afd. Inkoop. Heel toepasselijk heeft dit gebouw de naam "de Bieze" gekregen.

Gebouw Biesland.

Met man en macht....

En hier het resultaat.

Voor **1987** is de pachtprijs van de complexen weer herzien en de prijs bedraagt nu *f* 10.000,— per ha. Dit betekent voor de Delftse Hout een pacht van *f* 88.730,—, Kooltuinmolensloot *f* 32.855,—, Kogelgieterij *f* 12.570,— en Biesland *f* 22.300,—. Zoals u ziet, voorwaar geen kleinigheidje.

In september is bij het complex Kooltuinmolensloot de grond van de voormalige boomkwekerij en de kindertuinen toegevoegd. Dit leverde 29 tuinen op. Dank zij de vrijwilligers, die gedurende vele uren zware arbeid hebben verricht om het verwaarloosde terrein geschikt te maken voor het tuinieren, is het een prachtige aanwinst voor het complex en dus voor Levenslust.

Mede door de medewerking van de commissie O & O heeft de ingebruikneming een feestelijk verloop gehad. Er is zelfs een drumband aan te pas gekomen om het muzikaal op te luisteren.

Met verbijstering heeft het bestuur in **1988**, tijdens een onderhoud met de wethouder, kennis gekregen van de gemeentelijke plannen om van het complex Delftse Hout, zonder overleg met Levenslust, een woongebied te maken. De tekeningen van de indeling waren reeds gemaakt. Dit alles in tegenstelling met de gedane beloften. Furieus heeft het bestuur hierop gereageerd, met als stuwende krachten de voorzitter Piet Been en de secretaris Leo Luijendijk. Het dagelijks bestuur is hier letterlijk dag en nacht voor in touw geweest. Tientallen brieven zijn gezonden naar milieuverenigingen, vakbonden, politieke partijen en soortgelijke instellingen. Ook zijn er talrijke besprekingen gevoerd met vele instanties. Bij dit alles gesteund door het AVVN.

Na enige slopende maanden is in **1989** het tij gekeerd en zijn de bouwplannen door Provinciale Staten verworpen. Dit is voor het grootste deel te danken aan de inspanningen van het dagelijks bestuur, die er een milieukwestie van had gemaakt, waarvoor de gemeente uiteindelijk toch moest zwichten.

Als laatste is ook de Kogelgieterij dit jaar een verenigingsgebouw rijker geworden. Dit werd steeds als een gemis ervaren. Het grotendeels in eigen beheer gebouwde onderkomen is een prachtig staaltje van zelfwerkzaamheid, al was het ook hier door een telkens kleiner wordend ploegje. Het gebouw werd gedoopt met de naam "Het Kogelgieterijtje".

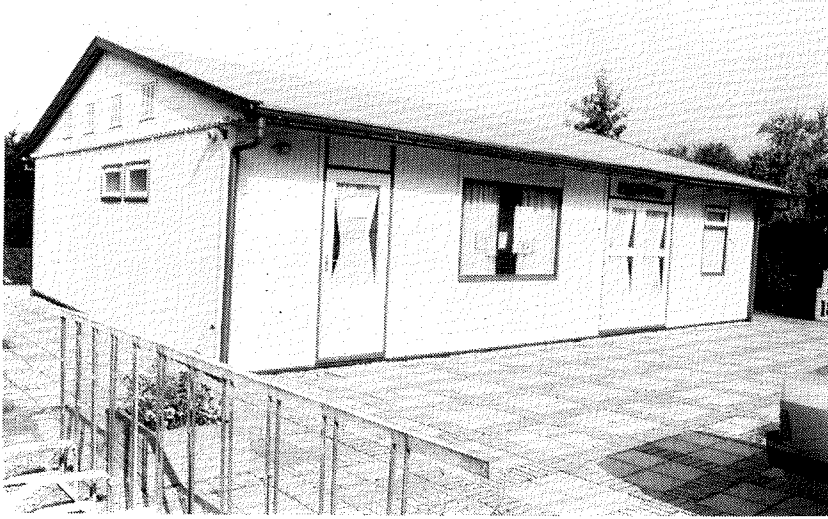

Gebouw Kogelgieterij. Moet verplaatst worden naar de Kerkpolder.

Omdat het oude houten gebouwtje aan de Kooltuinmolensloot te klein en te oud werd, is ook hier een activiteit ontwikkeld, wat resulteerde in een mooi groot gebouw, dank zij de noeste arbeid van een ploegje werkers. De nieuwe naam van dit gebouw werd "De Molenhonck" en wordt gerund door een aantal enthousiaste mensen.

De officiële opening van de beide gebouwen ging met enige feestelijkheden en recepties gepaard. Het heeft het dan ook niet aan belangstelling ontbroken. Dat het realiseren van de beide verenigingsgebouwtjes mogelijk was zonder dat Levenslust zich hiervoor in de schulden behoefde te steken, was voor iedereen een grote voldoening.

De viering van het 70-jarig bestaan van de vereniging heeft een sobere aanpak gehad. Met medewerking van O & O werd aan alle leden een wilgenboompje aangeboden, genaamd *Salix Integra Hakuro Nishiki*. Een bijzondere naam voor een mooi boompje. Gehoord de reacties van de leden bleek dit een goede greep geweest te zijn.

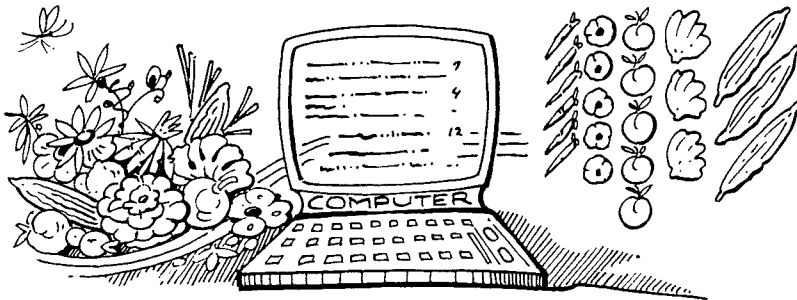
Gebouw Kooltuinmolensloot.

In **1990** heeft de commissie O & O weer een aantal succesvolle evenementen georganiseerd.

De tuingroepbesturen hebben ook dit jaar weinig problemen gehad. Het is een rustig jaar geweest.

De administratieve modernisering werkt ook bij Levenslust door. Zowel de financiële administratie als de ledenadministratie zijn in de computer opgenomen.

Wederom is ons een stuk grond in het Tanthof aangeboden wat totaal voor het doel ongeschikt is. Het moest dus helaas worden afgewezen.

In september **1991** werd het bestuur medegedeeld dat het complex Kogelgieterij een woonbestemming kreeg en per september 1993 ontruimd diende te zijn. Dit was voor het bestuur, maar in het bijzonder de tuinders en het tuingroepbestuur, een diep schokkende mededeling. De verslagenheid onder de mensen was dan ook groot.

Wel werden er twee alternatieve locaties aangeboden, waarvan er één ongeschikt bleek te zijn en van de tweede, welke wel in aanmerking zou komen, was de huidige landeigenaar nog niet geheel op de hoogte van de gang van zaken.

Het bestuur heeft zich niet zonder slag of stoot bij die beslissing neergelegd. De onderhandelingen met de gemeente zijn nog steeds gaande; Levenslust heeft zich verzekerd van de medewerking van het AVVN en tevens van juridische bijstand.

De vereniging verkeert in **1992** nog steeds in het ongewisse wat betreft de Kogelgieterij. Het bestuur stelt ook haar eisen en zegt niet overal ja en amen op.

Het probleem heeft zelfs landelijke bekendheid gekregen en zowel de televisie als de radio hebben er een uitzending aan gewijd. Niettemin hebben de besprekingen een stroef verloop.

Per 1 september **1993** zullen 9 tuinen definitief ontruimd moeten worden, dit ten behoeve van een aanvoerweg naar een nieuw complex sportterreinen. Wel is een vergoeding toegekend onder voorwaarde dat de eigenaar zelf de opstallen moet afbreken. De tuinders zijn woedend, maar tegen het gemeentebestuur moeten zij het toch afleggen. Later is bekend geworden dat de ontruiming van de overige tuinen is uitgesteld tot 1 september 1994.

Maar na eindeloze besprekingen tussen Levenslust en de wethouder kwam vlak voor de kerstdagen het verlossende woord. I.v.m. het afstoten van het buitenbad in de Kerkpolder werd ons een aardige oppervlakte grond aangeboden, groter dan de Kogelgieterij, wat een ideale plaats is voor een volkstuincomplex.

Het volgend jaar bestaat Levenslust 75 jaar en dit is wel een feit dat gevierd dient te worden. Dus is er een commissie benoemd die de viering van dit jubileum moet voorbereiden, welke werkzaamheden nu reeds in volle gang zijn.

Omdat het vaandel, wat nog steeds in ons bezit is en enige tekenen van verval begint te vertonen, gerepareerd moet worden hebben enige dames van complex Kooltuinmolensloot de taak op zich genomen het geheel te renoveren, wat een niet geringe taak is. Dit om het bij de viering van het 75-jarig jubileum weer in volle glorie te laten schitteren. Het is een bezit waar we trots op kunnen zijn.

Het gerestaureerde vaandel weer in volle glorie.

Het jubileumjaar **1994** is voor Levenslust wat vriendelijker begonnen met het vooruitzicht dat er voor de Kogelgieterij een goede vervangende plaats is in de Kerkpolder.

Ook de ingestelde jubileumcommissie heeft, in nauwe samenwerking met de commissie O & O, flink haar best gedaan.

Na vele besprekingen is een programma voor de viering van het 75-jarig bestaan samengesteld wat er wezen mag.

Zo worden de feestelijkheden op 21 mei gestart met de openstelling voor het publiek van alle complexen. Deze zullen alle moeite doen om het geheel een fleurig aanzien te geven.

Een drumband en een majorettencorps zullen op de complexen Delftse Hout en Kooltuinmolensloot een route langs de tuinen lopen en een show brengen.

Tevens wordt op die dag voor de kinderen op het complex Kooltuinmolensloot een Indianenfeest georganiseerd, compleet met Indianenkledij en wigwams.

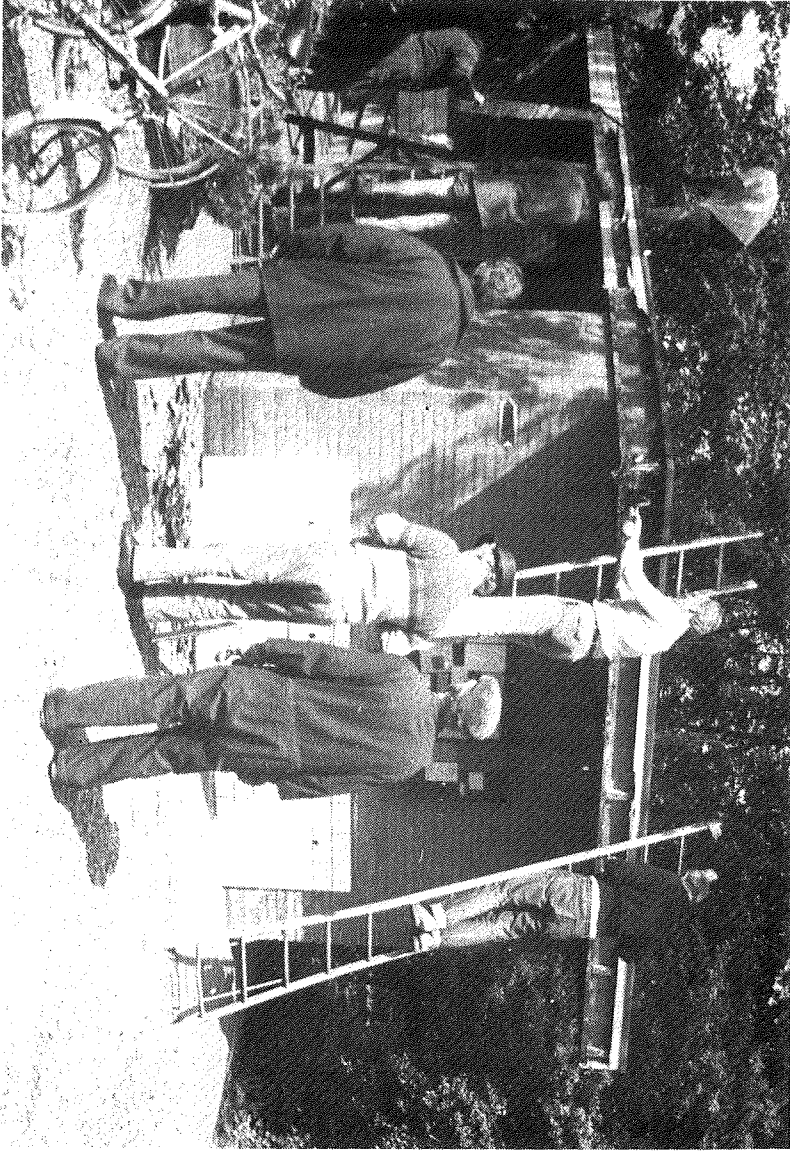
De receptie die ter gelegenheid van dit jubileum op 23 juli wordt gehouden belooft eveneens een feestelijke gebeurtenis te worden.

Verder zal door de vereniging een bedrag beschikbaar gesteld worden, eventueel aangevuld met bijdragen van de leden, ten behoeve van een "Speeldorp voor gehandicapte kinderen".

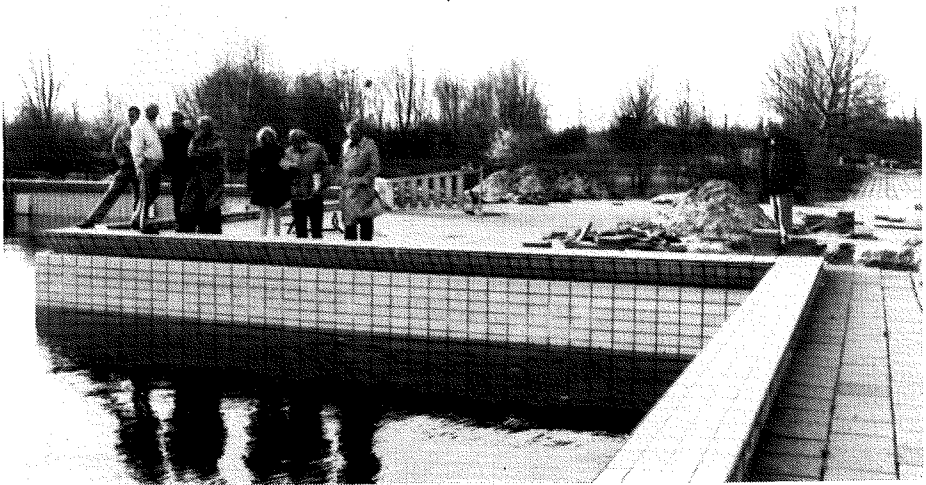
Van al deze feestelijkheden kan helaas niets in dit boekje worden gememoreerd, omdat het gereedmaken hiervan ook de nodige tijd vergt.

Niettemin belooft het hele gebeuren een stijlvolle viering te worden, een feest, Levenslust waardig.

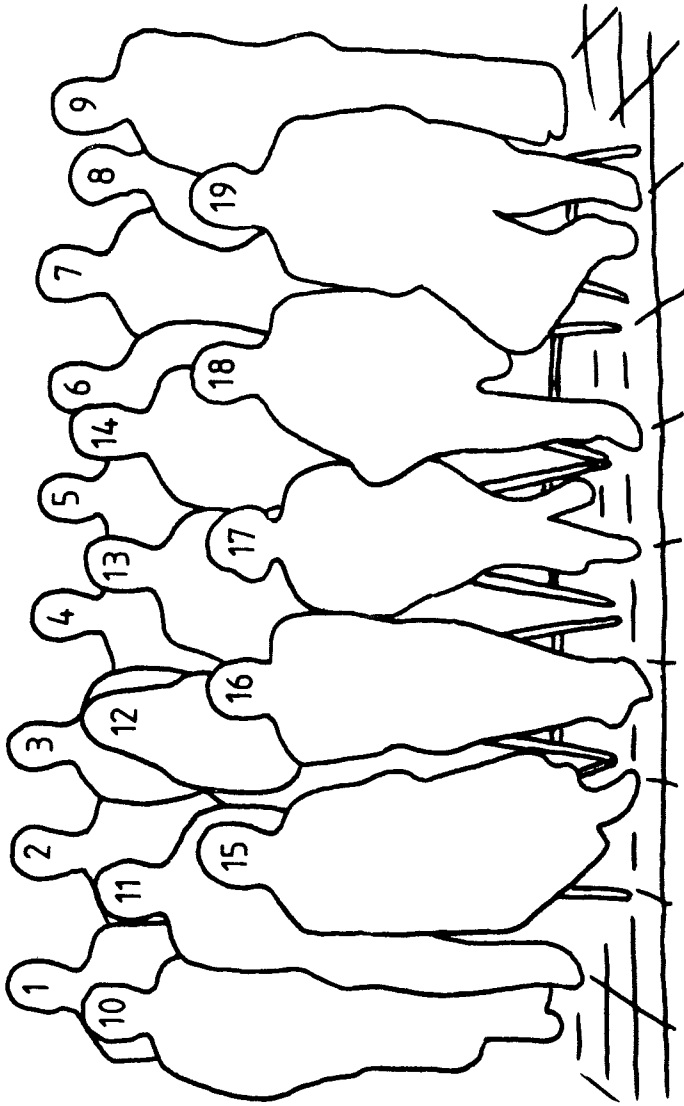

Activiteit op de Delftse Hout, werkers en toezichhouders.

*Wordt dit het toekomstige complex Kerkpolder?
Het bestuur moet het toch nog even bekijken.*

Het is ons niet gelukt de namen van de bestuurs- en commissieleden van 1924 te achterhalen. De huidige samenstelling is ons echter wel bekend. Helaas zijn niet alle medewerkers op deze foto aanwezig. De namen en functies van de wel aanwezigen zijn: (1) M. de Rijke, voorz. KM; (2) J.C. Verwijs, comm. O & O; (3) R.P. Thijsse, voorz. DH III; (4) L.A.M. Persoon, 2e secr.; (5) P. van den Heuvel, verzekerings; (6) J.C.M. de Bruin, 2e penningm.; (7) A. van Yperen, penningm. aft. Inkoop; (8) Mevr. W. Hartogh, red. clubblad; (9) C. Warnaar, clubfotograaf; (10) Mevr. M. Rijgersberg, comm. O & O; (11) J. van Velzen, red. clubblad; (12) Mevr. T. Kaptein, notuliste; (13) Mevr. C. Boekestijn, comm. O & O; (14) N.M.A. Kaptein, voorz. DH IV; (15) Mevr. G. van Dam, voorz. DH I; (16) A.A. Vermeij, verenigingsvoorz.; (17) Mevr. A. Klavers-Aling, 1e penningm.; (18) A.-J. van den Ende, voorz. DH III; (19) P.-A. de Roo, voorz. BL.

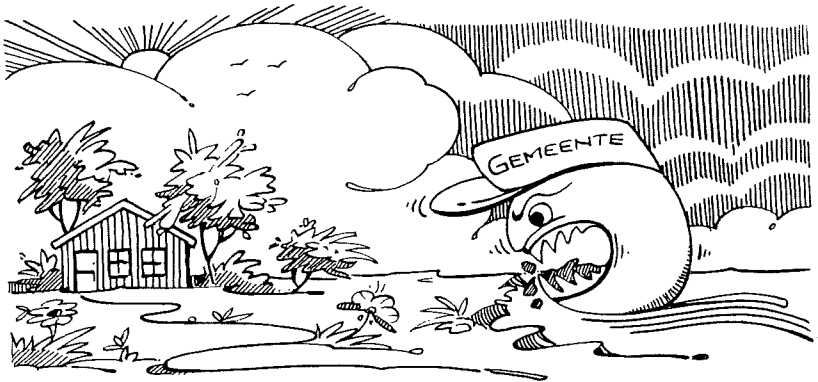
NABESCHOUWING

Dit is in vogelvlucht de geschiedenis van Levenslust. Het is een opsomming van feiten zoals deze zijn vastgelegd in de notulen van bestuursvergaderingen, jaarverslagen, ledenvergaderingen en wat losse aantekeningen.

Het is spijtig te moeten constateren dat er vooral door de lagere overheid weinig of geen begrip wordt getoond voor het belang van het volkstuinwezen. Bijvoorbeeld na de verplichte ontruiming van het Hertenkamp in 1967 is dit gebied anno 1994 nog steeds een weiland met daarop een paar grazende schapen.

Ook het terrein aan de Delfgauwseweg, waar tuinen door de gemeente werden verhuurd, moest jaren geleden spoorslags worden ontruimd omdat dit een andere bestemming kreeg maar nu nog braak ligt.

Misschien had dit alles met wat verder kijken anders gekund.

In de beginjaren van het bestaan der vereniging werd veel aandacht besteed aan de teelt van sier- en nutsgewassen. Het houden van tentoonstellingen van deze producten was een belangrijk streven van de vereniging. Niet alleen dat dit uitermate geschikt was als propaganda voor het volkstuinwezen in Delft, maar ook landelijk werd er veel werk van gemaakt. Het was voor de tuinder of vereniging een hele eer om met hun producten in de prijzen te vallen.

Ook bij tuinkeuringen, zowel plaatselijk als landelijk, kwam Levenslust regelmatig eervol uit de bus. Veelal werden na afloop van de tentoonstellingen de bloemen naar de ziekenhuizen gebracht.

*Bloemen en fruit, bestemd voor de ziekenhuizen.
Uiterst links Wim Vels, vierde van links Wout de Vos.*

Helaas is de animo voor het organiseren van tentoonstellingen of tuinkeuringen nu totaal verdwenen.

Het contact tussen de leden en het bestuur was toendertijd vrij intensief. Bijna iedere week, maar zeker om de twee weken, was er een bestuursvergadering en, indien noodzakelijk, werd er nog een extra vergadering ingelast. Daarnaast waren er soms vier of vijf gewone ledenvergaderingen per jaar plus nog een algemene jaarlijkse ledenvergadering. De leden konden in alle voorkomende zaken meebeslissen.

In de bestuurs- en ledenvergaderingen werd veel aandacht besteed aan de verfraaiing van de complexen. Niet alleen werd de teelt beoordeeld, ook de tuinhuisjes en andere bouwsels werden

kritisch bekeken. Zelfs de banken op de paden moesten de goedkeuring van de verfraaiingscommissie hebben.

Aan het houden van exposities werd dus veel aandacht besteed. Om zo goed mogelijk voor de dag te komen, werden er cursussen georganiseerd voor zowel de groente- als de sierteelt, welke zeer druk bezocht werden en waar de tuinders veel van leerden. Vooral de lezingen met lichtbeelden waren erg populair. Voor het bezoeken van landelijke tentoonstellingen of andere volkstuincomplexen werden dagtochten georganiseerd welke zeer succesvol waren. Voor de uitvoering van zulke evenementen was een soort reiscommissie benoemd.

WISSELBEKER
COMPLEXENKEURING
GROEP B

1961 LEVENSLUST COMPLEX KOGEL-
GIETERIJ DELFT

1962 DE PIONIERS UTRECHT

1963 LEVENSLUST COMPLEX KOGEL-
GIETERIJ DELFT

1964 LEVENSLUST COMPLEX KOGEL-
GIETERIJ DELFT

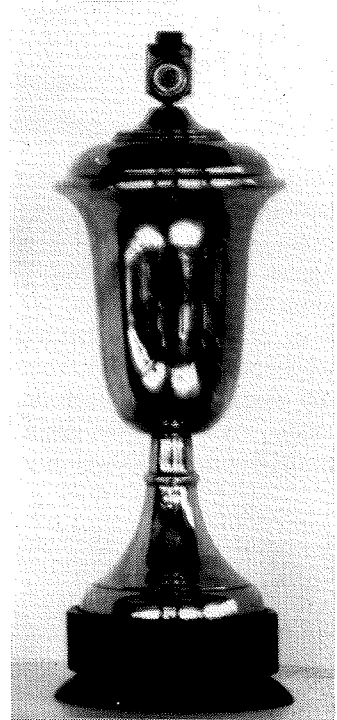
1965 ZONDER WERKEN NIETS
HAARLEM

1966 KOOLTUINMOLENSLOOT DELFT

1967 THURLEDE SCHIEDAM

1968 ONS BUITEN HAARLEM

1969 KOOLTUINMOLENSLOOT DELFT

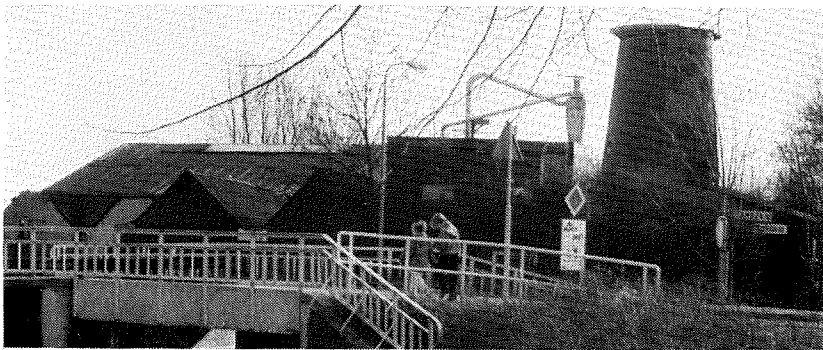
De tuinen werden regelmatig door de verfraaiingscommissie beoordeeld, deze moesten er dus altijd voorbeeldig bijliggen. Bij verwaarlozing kon de tuinder rekenen op een stevige reprimande, maar dan ook een stevige. Mochten deze waarschuwingen niet helpen, dan werd de regel dat de tuin ieder jaar opnieuw gehuurd

moest worden op hen van toepassing gebracht en kregen zij geen tuin toegewezen. Dat werkte dus wel selectief.

Contractueel was het verboden om op zondag arbeid op de tuin te verrichten en wie het toch (stiekem) deed en betrapt werd kon een waarschuwing verwachten en bij herhaling zouden er maatregelen genomen worden. Of dit in de praktijk is gebeurd vermeldt de historie niet.

In de crisisjaren was het mogelijk om twee tuinen in huur te hebben, waar veel animo voor was. Immers, de opbrengst van de tuin woog ruim op tegen de kosten. En tuinders die de zorg hadden voor een groot gezin, wat toendertijd nogal eens voorkwam, konden zelfs wel drie of meer tuinen huren.

De Pauwmolen nu.

Levenslust genoot in Delft een goede bekendheid. Bij de jaarlijkse algemene ledenvergaderingen was de pers altijd aanwezig en ook alle verdere bijzonderheden betreffende de vereniging werden steeds gepubliceerd.

Het pad van Levenslust is niet altijd over rozen gegaan. Er moest alsmaar geknokt worden voor het behoud van de tuingrond.

Om het nut van het volkstuintwezen te onderstrepen werden de gemeenteraadsleden en B & W wel eens uitgenodigd voor een rondleiding over de complexen. Dat vonden zij dan zeer interessant, dat wel.....

Voor wat betreft het vervullen van een bestuursfunctie bij vacatures is er in de loop der jaren wel wat veranderd. In tegenstelling tot heden kon er vroeger altijd een keuze gemaakt worden uit meerdere kandidaten en tijdens de ledenvergadering werd bij stemming een nieuw bestuurslid benoemd. Het is aandoenlijk om te constateren dat de mensen toendertijd veel hart voor de vereniging hadden, wat gedaan moest worden werd gedaan, hoe dan ook.

Mannen als C. Alberts Dam en S. Oliemans zijn jarenlang uitzonderlijke werkers geweest in de beginjaren. Hun namen zijn in een reeks van notulen terug te vinden. Natuurlijk waren er ook figuren die het wel geloofden en het lieten afweten, maar dan was het commentaar van de collegatuinders lang niet mals.

Het groenafval en alles wat maar verteerbaar was werd zuinig bewaard. Dit leverde kostbare compost op. Zelfs grote dikke takken werden zorgvuldig bewaard. Hiermee kon altijd wel iets gedaan worden. Nu gaat dit alles de versnipperaar in.

Het orgaan "De Amateur Tuinder" werd in die jaren ook door vrijwilligers bij de leden thuisbezorgd zoals dit nu gebeurt met ons blad "Levenslustigheden". De voorloper van De Amateur Tuinder, "De Volkstuin", werd al opgericht op 18 december 1917 en is per 1 januari 1952 in de huidige naam omgedoopt.

Tja, er is in al die jaren wel het een en ander veranderd.

Was een volkstuin eerst een bittere noodzaak om groente en fruit op tafel te kunnen brengen, heden ten dage wordt het praktisch uitsluitend gezien als een recreatietuin. De groente- en fruitteelt is nu een gewone hobby geworden, een heel mooie en prettige hobby overigens. Bovendien heeft dit als voordeel dat voor deze producten geen gif wordt gebruikt, wat een pluspunt is voor de

*De ideale recreatie voor flatbewoners!
Hier worden alle zorgen even vergeten.*

kwaliteit. Op bijna iedere tuin is een huisje geplaatst, de een nog mooier dan de ander. Was het eerst bedoeld als een bergruimte voor het tuingereedschap en bij slecht weer een schuilplaats voor de tuinder, nu is het een buitenverblijf geworden waarin het heel goed toeven is.

Alle complexen zijn nu in het bezit van een verenigingsgebouw. Dat dit geen overbodige luxe is bewijst de intensiteit waarmee de onderkomens worden gebruikt voor zaken als tuinoverdrachten, bloemschikken, kaarten, vergaderingen enz. Maar ook om gewoon maar een praatje te maken onder het genot van een kopje koffie of anderszins.

Ook de commissie O & O maakt er gebruik van o.a. bij het organiseren van de jaarlijkse fietstochten, vis- en kaartwedstrijden, festiviteiten voor de kinderen enz. Al deze O & O activiteiten hebben een zekere faam gekregen, evenals de bustochten, de nieuwjaarsinstuif e.d. Hierbij hebben de commissieleden steeds de onmisbare medewerking van een vaste kern van vrijwilligers.

Het zal u ongetwijfeld opgevallen zijn dat er zeer weinig namen genoemd zijn. Dit is met opzet gedaan omdat, wanneer de namen van alle bestuursleden en harde werkers in de loop van 75 jaar genoemd hadden moeten worden, er vele pagina's mee gevuld kunnen worden met het gevaar dat er dan toch nog mensen vergeten zijn. Enkele namen willen wij u echter niet onthouden. Dat is in de eerste plaats de initiatiefnemer en oprichter Willem Spoor, die tevens de eerste 12 jaar als voorzitter en coördinator is opgetreden.

Een andere voorzitter, die eveneens het voorzitterschap 12 jaar bekleedde, is Jan van Rossum, die het in de oorlogsjaren nogal eens opnam voor de leden tegen de bezetter en zichzelf garant stelde voor een ordelijke ontruiming door de leden van gevordere tuinen.

Van het AVVN is het de heer Vroegop geweest die in de beginjaren de steun en toeverlaat van Levenslust was en in latere jaren was het de heer Visser die voor de vereniging erg belangrijk is geweest.

Van meer recente datum moet genoemd worden de heer Wout de Vos. Deze heeft gedurende meer dan 40 jaar praktisch alle

bestuursfuncties bekleed. Zijn eerste functie was secretaris van de afd. Inkoop. De bestelde artikelen, zoals pootaardappelen e.d., werden bij hem thuis afgeleverd en daar moesten de tuinders hun bestellingen komen afhalen.

Ook is hij vele jaren verenigingssecretaris geweest en zijn laatste functie was het voorzitterschap. Tevens is hij gedurende 10 jaar bestuurslid geweest van het AVVN.

Hij is een man geweest die iedereen kende en iedereen kende hem. Ook had hij vele contacten bij diverse gemeentediensten, waar hij als kind in huis was.

In 1986 is hij tot lid van verdienste benoemd. Helaas is hij ons te vroeg overleden. Zijn naam is gegeven aan de "W.J. de Vos wisselbeker" welke door O & O beschikbaar is gesteld en gewonnen kan worden bij de jaarlijkse bloemschikwedstrijd.

Als tweede man moet genoemd worden het oud-bestuurslid de heer Wim Vels. Deze is gedurende ruim 38 jaar in het bestuur vertegenwoordigd geweest, waarvan 35 jaar als penningmeester, wat beslist een unicum genoemd mag worden. Hij was de man die de financiën heel goed in het oog hield en als de gemeente de pacht weer eens fors wilde verhogen, was Vels op zijn best en kon hij wel eens een overwinning boeken. Ook is hij vele jaren afgevaardigde van het gewest Zuid-Holland geweest in het bestuur van het AVVN. Bij zijn afscheid als bestuurslid werd hem de Gouden Spade uitgereikt en werd hij tevens benoemd tot Lid van Verdienste. De heren de Vos en Vels waren het er beiden over eens dat er onder de leden nog te veel mensen zijn die zich te individualistisch opstellen in de zin van "ik heb een tuin en voor de rest basta". Het zijn veelal dezelfde mensen op wie een beroep kan worden gedaan om karweitjes op te knappen in het belang van de goede gang van zaken. Voor deze mensen was er veel respect. Zij hadden dit graag verbeterd willen zien en vonden het een goede zaak als de tuingroep leden een hechte, solide eenheid zouden vormen.

Overigens zij met nadruk gezegd, dat de niet met name genoemde bestuursleden en werkers ons aller grote waardering verdienen. Immers, dank zij hun inspanningen kunnen wij ten volle onbezorgd genieten van onze volkstuin voor welk behoud zij waken en dus moeten wij hen onze volledige medewerking toezeggen.

Moge de afgelopen periode van 75 jaar een bewijs zijn dat er door gezamenlijke inspanning toch iets groots tot stand gebracht kan worden. Ook onder moeilijke omstandigheden heeft men nooit het hoofd gebogen en ging men standvastig op het doel af. Wij hopen dat dit tot in lengte van dagen zo zal blijven en daarom eindigen wij dit historisch overzicht met de woorden van een secretaris uit vroeger jaren, die steevast zijn notulen van iedere ledenvergadering besloot met de woorden:

**HOOG DE VOLKSTUINDERS VEREENIGING
"LEVENSLUST"**

Biesland

Xogelgieterij

Xoaltuin-
molensloot

Delftse-
Hout.

Tuinieren geeft de hand werk en de geest rust!

